

SOCIAL RETURN ON INVESTMENT

2019 RAPPORT

FUNDAMENTET
Sociale forandringer i bæredygtigt fællesskab

LIND INVEST

Lind Invest ApS
Værkmestergade 25, 14.
DK-8000 Aarhus C
www.lind-invest.dk

CVR nr. 26 55 92 43

FUNDAMENTET

Søren Frichs vej 42P
DK-8230 Åbyhøj
www.fundamentet.org

CVR nr. 35 42 86 82

Stiftet: 2014

Hjemsted: Aarhus, Danmark

Ledelse: Christian Rundager

SOCIAL RETURN ON INVESTMENT RAPPORT FOR FUNDAMENTET 2019

Rapporten er udarbejdet af Lind Invest med datagrundlag fra Fundamentet fra kalenderåret 2018. Analysen i rapporten er færdigudarbejdet 3. juni 2019.

Ansvarlige: Nikolaj Higham Schlüter og Gitte Thordahl Jespersen

FUNDAMENTET
Sociale forandringer i bæredygtigt fællesskab

INDHOLD

One-pager	04
Formål	06
Introduktion	07
Metode	11
Data	14
Beretninger fra borgerne	16
Interessenter	18
Beregning	21
Input	21
Output	22
Outcome	23
Outcome for borgere i Fundamentet	25
Finansielle indikatorer	27
Sociale værdier	29
Beregning af SROI-ratioen	32
Sensitivitetsanalyser	33
Anden værdiskabelse	34
Konklusion	35
 Bilag	
Impact map	36
Usikkerheder og antagelser	40
Referencer	41
 Social Responsibility i Lind Invest	42

ONE PAGER

"Resultatet af analysen for 2018 viser, at for hver 1 krone, der investeres i Fundamentet, skabes der 4,35 kroners værdi for Fundamentets interessenter og samfundet generelt"

Fundamentet er en aarhusiansk forening, som yder gratis rådgivning og behandling til udsatte borgere der har psykiske problemer, fysiske problemer eller blot har brug for hjælp til små eller store udfordringer af mere praktisk karakter. Indsatsen er helhedsorienteret og tager udgangspunkt i den enkelte borgers udfordringer. Det betyder, at borgere kan få hjælp til mange forskellige udfordringer på ét og samme sted.

Den helhedsorienterede indsats har været et særligt fokuspunkt hos Fundamentet i 2018. Opdelingen af tre forløb er derfor erstattet af ét mere helhedsorienterede forløb, hvor borgerne enten er i forløb med en mentor eller kommer der mere sporadisk. I 2018 har 50 borgere haft en mentor, mens 174 har henvendt sig individuelt. Uanset om man er i forløb eller ej, så kan alle borgere benytte Fundamentets tre primære tilbud: Behandlingsrummene, Borgerhjælpen og Forandringsrummet.

I Behandlingsrummene kan borgerne få lindret fysiske og psykiske smerter gennem fysioterapeutiske behandlinger, psykoterapi, psykologhjælp, akupunktur, massage mm. Borgerhjælpen tilbyder hjælp med alt fra privatøkonomisk rådgivning, bolig- og jobsøgning til bisidderstøtte i forbindelse med møder i offentlige organisationer. Forandringsrummet dækker over en lang række fælles aktiviteter som fællesspisning, ture ud af huset, fitness- og yogahold og generelt ophold med andre borgere i fællesrummene.

Analysens resultat

SROI-analysen er en opgørelse af Fundamentets indsats i 2018 og er centreret omkring metoden Social Return On Investment (SROI). Metoden benyttes til at sætte en monetær værdi på frivilligt arbejde og sociale indsatser og sammenligne dette med den værdi, som indsatsen skaber for de involverede interessenter. I Fundamentet investeres der i form af private donationer, offentlige tilskud og foreningens egne indtægter samt de frivilliges tidsinvestering. Dette input omsættes bl.a. til forbedret psykisk helbred, forøget livskvalitet, sparede udgifter til dyre behandlinger og beskæftigelse for borgerne, som modtager Fundamentets hjælp. Derudover øges livskvaliteten for de frivillige og det offentlige sparer udgifter til kommunal sagsbehandling, sundhedssys-temet og overførselsindkomster.

Resultatet af analysen for 2018 viser, at for hver 1 krone, der investeres i Fundamentet, skabes der 4,35 kroners værdi for Fundamentets interessenter og samfundet generelt. Det positive afkast understreger, at Fundamentets indsats skaber stor værdi både for borgere og samfundet generelt.

Analysen har gennemgående en konservativ tilgang. Der er dog visse usikkerheder ved beregningerne, som primært udspringer af aktivitetsopgørelserne og borgernes egne vurderinger af de forandringer, de oplever. For at afdække de usikkerheder og de forskellige parametres effekt på resultaterne, er der foretaget en række sensitivitetsanalyser. Hvis alle effekterne reduceres med 50%, vil SROI-ratioen blive reduceret til 2,18, hvilket stadig er højt.

Yderligere effekter

I analyseprocessen er der også identificeret en række effekter, som det ikke har været muligt at sætte en monetær værdi på. Disse inkluderer bl.a. en gradvis forbedret tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelse efter henvendelse i Borgerhjælpen og Behandlingsrummene, bedre social tilknytning til familie og omgangskreds og forebyggende arbejde mod fremtidige psykiske og fysiske problemer. Det er vigtigt at huske, at SROI-analysen ikke kan stå alene, og at beregningerne ikke nødvendigvis viser det fulde omfang af Fundamentets værdiskabelse. Disse effekter er uddybet i sidste del af rapporten.

FUNDAMENTET 2018

OPGØRELSER AF INDSATS I 2018

224

UNIKKE
BORGERE

4.150

TIMER
FRIVILLIGT ARBEJDE

6.300

HENVENDELSER
FRA BORGERE

FRA

108

BORGERE MED MODERATE
PSYKISKE LIDELSER

.....

TIL

14

BORGERE MED MODERATE
PSYKISKE LIDELSER

INDSATSER OG AKTIVITETER, SOM BORGERE HAR DELTAGET I OG FÅET HJÆLP FRA

BEHANDLINGSRUMMENE

- Terapeutiske samtaler - 52,4%
- Massage - 40,5%
- Akupunktur - 38,1%
- Fysioterapi - 28,6%

BORGERHJÆLPEN

- Bisidder til møder - 50%
- At forstå breve og dokumenter fra det offentlige - 46,7%
- At forstå rettigheder - 33,3%
- At finde bolig - 16,7%

FORANDRINGSRUMMET

- Fællesspisning - 70%
- Være en del af Fundamentets daglige fællesskab - 63%
- Deltagelse på hold, fx fitness eller NADA - 51,9%
- Ture ud af huset - 51,9%

4,1 mio kr.

SPARET I OFFENTLIGE
UDGIFTER I 2018

17,1 mio kr.

SOCIAL
VÆRDI SKABT I 2018

4,35
kr.

SOCIAL RETURN ON
INVESTMENT

FORMÅL

"Det er en afgørende del af Lind Invests tilgang til socialt ansvar at opgøre og analysere effekterne i de projekter, vi støtter"

Formålet med analysen er at estimere den værdi, Fundamentets aktiviteter skabte i 2018. Analysen giver derudover et indblik i, hvordan Fundamentet fungerer, hvilke interessenter der er involveret og hvor der konkret skabes værdi i organisationen.

Analysen kan benyttes af interne og eksterne interessenter. For ledelsen i Fundamentet kan den give overblik over organisationens arbejde. Eksternt kan rapporten benyttes til at dokumentere Fundamentets værdiskabelse og benyttes som et værktøj til for eksempel fremtidig fundraising i organisationen. Analysen kan altså bidrage til fortsat drift og udvikling i organisationen.

Analysen tager udgangspunkt i effekterne skabt i året 2018. Fokus er her på de kortsigtede effekter, da disse har været mulige at estimere med valide data. Der er også en række langsigtede og potentielt positive effekter, som ikke er inkluderet i analysen på nuværende tidspunkt. Rapportens resultater er således baseret på konservative beregninger af den værdi, som Fundamentet skaber.

Det er en afgørende del af Lind Invests tilgang til socialt ansvar at opgøre og analysere effekterne i de projekter, vi støtter. Dette gøres for at sikre, at der er et fornuftigt forhold mellem input og outcome i projekterne, og at projekterne dermed gør størst mulig gavn for målgruppen og samfundet.

INTRODUKTION

"Fundamentets helhedsorienterede tilgang kan opdeles i tre forløb, som borgere kan få hjælp igennem; Behandlingsrummene, Borgerhjælpen og Forandringsrummet"

Fundamentet har siden marts 2014 ydet gratis hjælp til udsatte borgere i alle aldre i Aarhus. Foreningen drives for lidt over fire millioner kroner om året af både offentlige midler fra blandt andet Aarhus Kommune og Socialministeriet og private donationer samt medlemskaber. I 2018 havde Fundamentet over 6.300 henvendelser i Borgerhjælpen, Behandlingsrummene og Forandringsrummet. Deres indsats er bl.a. blevet hædret ved Kronprinsparrets Priser i november 2018, hvor Fundamentet modtog den Sociale Stjernedryspris.

Tilgangen er helhedsorienteret med fokus på den individuelle behov og behandlingen er anonym. En central årsag til den anonyme og helhedsorienterede tilgang er, at en stor del af de udsatte ikke kan begå sig i det offentlige system og derfor har givet op over for det offentlige. De føler ikke, at de har andre steder at gå til, hvorfor Fundamentet opfylder et vigtigt og ellers udækket behov for gratis og anonym hjælp. Derudover aflaster Fundamentet det offentlige ved at forebygge indlæggelser, danne vejen for et mere stabilt liv med håb for fremtiden, og skabe en vilje til at udvikle sig, hvilket i visse tilfælde ender med, at borgere kommer i beskæftigelse.

Fundamentets helhedsorienterede tilgang kan opdeles i tre forløb, som borgere kan få hjælp igennem; Behandlingsrummene, Borgerhjælpen og Forandringsrummet. Disse præsenteres mere dybdegående i de næste afsnit.

Antallet af både frivillige og henvendelser hos Fundamentet har været støt stigende siden åbningen i 2014, og derfor har der været et ønske fra Fundamentets side om at få mere plads. Foreningen flyttede derfor til nye lokaler i Frichsparken i august 2017, hvor der er fem dedikerede samtale- og behandlingsrum. Det betyder at der nu i langt højere grad er mulighed for og plads til at hjælpe de borgere som henvender sig. Fundamentet havde i løbet af 2018 syv fuldtidsansatte, fire deltidsansatte og tre praktikanter. Derudover har 70 frivillige været involveret i løbet af året. De tæller blandt andet psykologer, massører, fysioterapeuter, ergoterapeuter, socialrådgivere, pædagoger og fundraisere/ driftsfrivillige – både uddannede behandlere og studerende.

I 2018 blev der udarbejdet en SROI-rapport for Fundamentets indsats i 2017. Her var konklusionen, at for hver 1 krone investeret i Fundamentet skabes der værdi for 5,85 kroner for Fundamentets interessenter og samfundet i det hele taget. Dataindsamlingen til nærværende SROI-rapport for 2018 er anderledes, og der er medtaget flere konservative estimeringer baseret på surveys af et udpluk af de borgere, som har været i kontakt med Fundamentet i 2018. Det gør beregningerne mere præcise og valide. Det gør det samtidig væsentligt at understrege, at SROI-ratioerne for henholdsvis 2017 og 2018 ikke kan sammenlignes direkte. Forskellen i ratioen skyldes ikke nødvendigvis, at Fundamentets indsats har været bedre eller dårligere – det skyldes ændringer i værdifastsættelsen.

Det er ydermere vigtigt at have for øje, at SROI-ratioen ikke kan stå alene, da Fundamentet også skaber værdi for borgere og andre interessenter, som det ikke har været muligt at fastsætte en monetær værdi på. Dette er gennemgået i afsnittet "Anden værdiskabelse". Analysen opsummeres i bilag 1, hvor et Impact Map illustrerer processen og udregningerne.

INTRODUKTION

FUNDAMENTETS TRE FORLØB

BORGERHJÆLPEN

Borgerhjælpen er en indsats for udsatte og sårbare borgere, hvor de gratis kan få hjælp til forskellige problemstillinger, som de har svært ved at finde hjælp til andre steder. Dette gælder blandt andet hjælp til at håndtere kontakten til det offentlige, at finde bolig og få styr på privatøkonomien. Tilbuddet er anonymt, uden venteliste og ordinær sagsbehandling, og der er stor fokus på at møde borgerne i øjenhøjde med empati, åbenhed og forståelse for deres problem. Borgerhjælpen har tilknyttet kompetente fastansatte og frivillige, som har erfaring med arbejde såsom socialrådgivere, pædagoger mv.

BEHANDLINGSRUMMENE

Her er det muligt for borgerne at få lindret fysiske og psykiske smerter gratis af frivillige, som enten er uddannede eller i gang med en uddannelse som psykolog, fysioterapeut, massør, psykoterapeut mv. Brugen af både uddannede og studerende gør det muligt at holde Fundamentets to behandlingsrum åbne alle ugens hverdage. Formålet med behandlingsrummene er at sikre, at udsatte borgere, uden midlerne til at betale for de ofte dyre behandlinger, kan få behandling og uden lang ventetid.

FORANDRINGSRUMMET

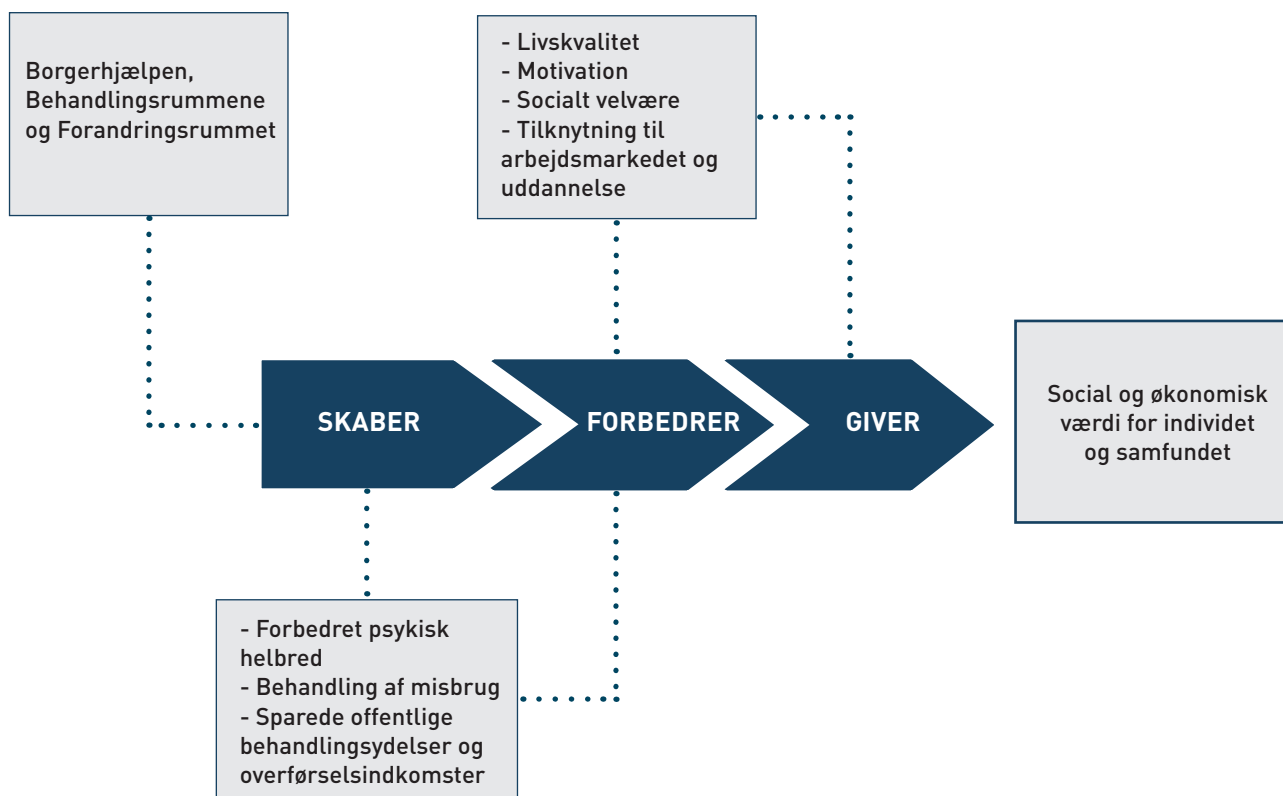
Forandringsrummet dækker over alle de fælles aktiviteter, som Fundamentet tilbyder sine borgere. Der arrangeres fællesspisning, gåture, holdaktiviteter med fitness, yoga, mindfulness mm. Derudover er det muligt at opholde sig i fællesrummene og spille spil, snakke om stort og småt samt få hjælp til mindre praktiske opgaver. Alt i alt er aktiviteterne i Forandringsrummet med til at skabe et socialt fællesskab på tværs af borgere, frivillige og ansatte. Det er med til at give en følelse af medlemskab og opbygge sociale relationer som kan forebygge ensomhed og andre psykiske udfordringer. Tabel 1 opsummerer de tre forløbs indhold. Som nævnt benytter borgere hos Fundamentet tilbuddene på tværs efter behov.

TABEL 1 - KARAKTERISTIKA FOR BORGERHJÆLPEN, BEHANDLINGSRUMMENE OG FORANDRINGSRUMMET

BORGERHJÆLPEN	BEHANDLINGSRUMMENE	FORANDRINGSRUMMET
- Store og små problemer - Privatøkonomisk rådgivning - Hjælp med bolig - Vejledning til forståelse af dokumenter fra det offentlige - Hjælp til møder med det offentlige - Pludselig opstået angst - Sorg - Viden om uddannelser	- To behandlingsrum - Gratis behandling - Behandling indenfor: Psykologhjælp, fysioterapi, massage, akupunktur, ergoterapi, psykoterapi - Professionelle behandlere inden for mange fagområder	- Sociale aktiviteter og netværksopbygning - Fysiske aktiviteter - Fællesspisning og gåture - Værestedsfunktion

INTRODUKTION

FIGUR 1 - FORANDRINGSTEORI FOR FUNDAMENTET

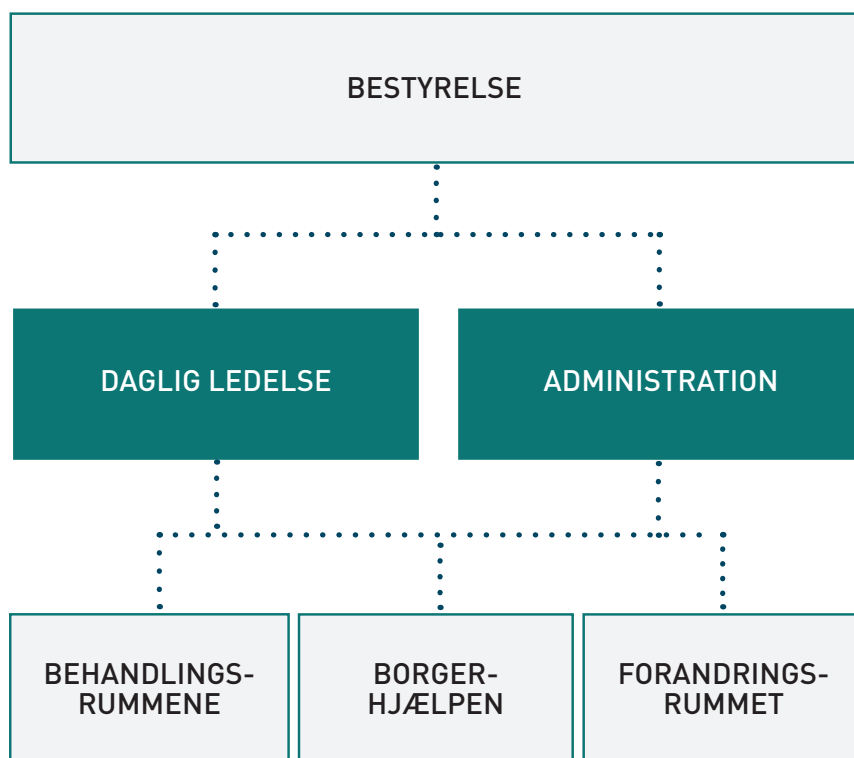

INTRODUKTION

ORGANISATIONSSTRUKTUR

Fundamentet er en frivillig forening, der består af en bestyrelse, ledelse, ansatte og en stor gruppe frivillige. Bestyrelsen består af otte personer og supplerer ledelsen, som består af en daglig leder¹. Derudover er der en administrationsgruppe som står for den praktiske drift, arrangementer og fundraising mm. Endeligt kan Fundamentets aktiviteter inddeles i de såkaldte 'tre søjler': en Behandlingsgruppe, en Hjælpergruppe og en Driftsgruppe. Der er ansatte tilknyttet alle tre indsatser. De frivillige har forskellige ansvarsområder på tværs af enten Behandlingsgruppen eller Hjælpergruppen. Figur 2 illustrerer organisationsstrukturen.

FIGUR 2 - ORGANISATIONSSTRUKTUR

METODE

"SROI-metoden tager afsæt i, hvilke interessenter der påvirkes af projektet, og hvilke effekter disse interessenter oplever som konsekvens af projektet"

Med inspiration fra traditionelle økonomiske udregninger, som Return on Investment og Cost-benefit-analyse, er metoden Social Return on Investment (SROI) blevet udviklet til at kvantificere og værdiansætte den effekt, som sociale velgørenhedsprojekter og organisationer skaber for målgruppen og samfundet. SROI-metoden tager afsæt i, hvilke interessenter der påvirkes af projektet, og hvilke effekter disse interessenter oplever som konsekvens af projektet (outcome). Herefter tilknyttes en monetær værdi til disse effekter. Værdien af effekterne sammenholdes herefter med det samlede input i form af tilskud, donationer og frivilliges tidsinvestering. Herved findes SROI-ratioen, som er et mål for, hvor meget værdi projektet genererer pr. investeret krone.

Der findes forskellige tilgange til en SROI-analyse. Denne analyse tager udgangspunkt i SROI-metoden udviklet af det tidligere Office of the Third Sector (OTS), som hørte under det britiske Cabinet Office². Denne metode er blevet flittigt brugt af analyseinstitutter og fonde i forbindelse med studier af sociale projekter og organisationer³ og har to centrale styrker. For det første kan den bruges til at afdække en stor del af de komplekse effekter sociale projekter og organisationer kan have på målgrupper. For det andet kan metoden benyttes til at sætte monetære værdier på "bløde" effekter, som ofte er svære at kvantificere.

Metoden er dog ikke perfekt og udvikles løbende, som den bliver brugt. Det er generelt en stor udfordring at indfange samtlige effekter, som et socialt projekt kan have på målgruppen og samfundet. For det første er det blotte antal af mulige outcomes stort. For det andet kan projektet potentielt påvirke både deltagerne direkte, men også personer i deltagerens omgangskreds og samfundet generelt gennem afledte effekter, hvilket øger antallet af interessenter og kompleksiteten af beregningerne betydeligt. Endeligt vil effekten af et projekt virke forskelligt på tværs af individer afhængigt af deres individuelle evner, karakteristika, motivation, familiesituation osv. Der skal eksempelvis bruges færre ressourcer på at skabe et positivt outcome for en person, som er motiveret til selv at gøre en indsats, end for personer som ikke er motiveret. Ved at benytte SROI-metoden er det dog muligt at indfange de væsentligste outcomes af et projekt, tilskrive dem en værdi, og give et realistisk billede af de effekter, som sociale projekter kan have på målgrupper. De effekter, som ikke kan tilskrives en monetær værdi, vil i stedet blive behandlet under afsnittet "Anden værdiskabelse".

Selvom hovedfokusset i en SROI-analyse er at estimere værdien af sociale indsatser, så bidrager analysen også med andet. Udarbejdelsen af en SROI-analyse er med til at skabe overblik over hvilke interessenter der findes, hvordan der skabes forandring for målgruppen og hvordan projektet fungerer. For organisationerne kan dette skabe en bedre forståelse for, hvordan de opnår forandringer og forbedringer hos målgruppen. Analysen kan også bruges til at kommunikere de effekter, som organisationen skaber, ud til potentielle donorer eller personer som er interesseret i projektet.

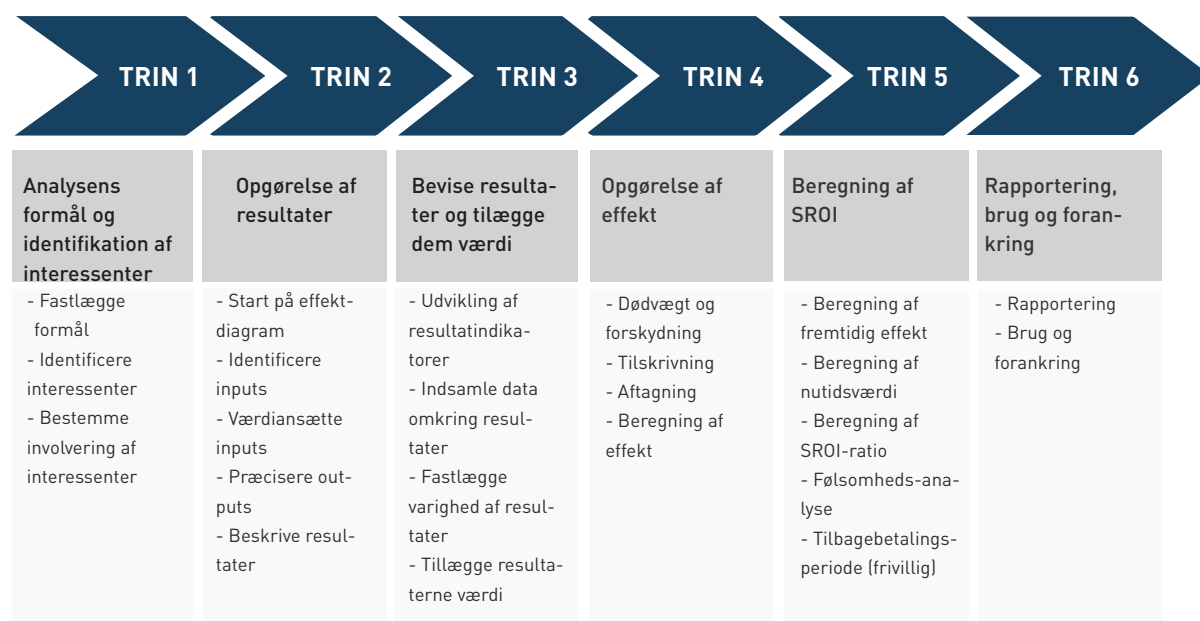
SROI-metoden bygger på 6 trin, der også fungerer som ramme for denne analyse. Først defineres analysens formål og interessenter, dernæst identificeres inputs og resultater, og disse tillægges en finansiell værdi. Herefter udregnes en SROI-ratio, så laves en sensitivitetsanalyse og til sidst rapporteres resultatet. De forskellige trin er vist i figur 3.

Der findes forskellige statistiske metoder til at øge validiteten af resultaterne i en analyse. Tabel 2 viser et udpluk af de mest gængse metoder, som benyttes i analyser. Højere analyseniveauer medfører en stærkere kausalitet, hvor man med stor sikkerhed kan isolere effekten af projektet og dermed tilskrive de forandringer, som målgruppen

METODE

oplever, til projektets indsats. Analysen af Fundamentet befinder sig på niveau 1. Selvom dette er det laveste analyseniveau, kan analysens resultat stadig benyttes, da analysen tager forbehold for de større usikkerheder, som er forbundet med dette analyseniveau. Det gøres ved at trække de effekter fra, som ville have fundet sted, hvis Fundamentet ikke havde eksisteret (dødvægt), og som målgruppen har opnået pga. støtte fra andre end Fundamentet (fx familie og venner). Estimerne for disse effekters størrelse er fundet via spørgeskemaundersøgelser af et udsnit af borgerne, som har fået hjælp hos Fundamentet i 2017. Disse data uddybes i næste afsnit. Ved at tage højde for usikkerhederne giver analysen et konservativt estimat af Fundamentets indsats, således at risikoen for en overestimering af effekterne er minimal.

FIGUR 3 - DE SEKS TRIN I EN SOCIAL RETURN ON INVESTMENT-ANALYSE

METODE

TABEL 2 - ANALYSENIVEAUER OG STATISTISKE METODER⁴

NIVEAU	DESIGN	STATISTISK METODE
5	Randomiserede eksperiment	Grupper inddeles tilfældigt i kontrol- og treatment-grupper af forskeren. Randomisering sikrer, at forskelle på tværs af kontrol- og treatment-gruppen ikke er årsag til outcome og man kan dermed isolere effekten af treatment (fx effekten af psykologhjælp).
4	Randomiseret quasi-eksperiment	Grupper inddeles tilfældigt i kontrol og treatment-grupper ud fra naturligt opståede hændelser Randomisering sikrer, at forskelle på tværs af kontrol- og treatment-gruppen ikke er årsag til outcome og man kan dermed isolere effekten af treatment (fx effekten af psykologhjælp).
3	Regressionsanalyse	Ikke-eksperimentelle evalueringer hvor effekten af treatment isoleres ved at holde en række forskellige individkarakteristika i datasættet konstant (fx køn, alder, uddannelse).
2	Før- og eftermåling (evt. m. kontrolgruppe)	Den samme gruppe måles før og efter treatment modtages. Hvis det er muligt kan en kontrolgruppe identificeres ved at finde den 'typiske' udvikling for personer, som ligner treatment-gruppen.
1	Tværsnitsstudie (evt. m. kontrolgruppe)	Måling af en gruppe på ét tidspunkt. Respondenter kan blive bedt om at forholde sig til deres situation før og efter interventionen, såfremt det ikke er muligt at måle før og efter interventionen. Hvis det er muligt, kan en kontrolgruppe identificeres ved at finde den 'typiske' udvikling for personer, som ligner treatment-gruppen.

Note: 'Treatment' angiver en given indsats som en person modtager. Det kunne eksempelvis være at modtage psykologhjælp, økonomisk rådgivning eller det at få et socialt netværk.

DATA

"Data for outcome, de endelige effekter, som borgerne har oplevet, er opgjort ud fra spørgeskemabesvarelser fra et udsnit af borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet"

En af de største udfordringer, som opstår i udarbejdelsen af en SROI-analyse er indsamlingen af kvantitativt data. Det kan ofte være svært for organisationer og sociale projekter at indsamle validt data, som indfanger alle de aktiviteter og opgaver, der udføres, da det sjældent registreres detaljeret. Denne analyse tager udgangspunkt i Fundamentets egen dataindsamling, som består af tre dele: Input, output og outcome.

Input

Data til inputdelen består af Fundamentets regnskab og opgørelser over det antal timer, som frivillige har lagt i Fundamentet i 2018. Regnskabet viser de samlede omkostninger, som Fundamentet har brugt på at drive foreningen i 2018. Dette inkluderer løn til ansatte, udgifter til projekterne og almindelige driftsomkostninger. Frivilliges indsats indregnes også på inputsiden ved at værdiansætte den tid, som de har brugt hos Fundamentet. Det gøres med en timeløn på 200 kr. for uddannede og 110 kr. for ikke-uddannede (hovedsageligt studerende), da dette svarer til en typisk timeløn for hhv. uddannede og ikke-uddannede⁵.

Output

Data til outputdelen indeholder aktivitetsoptællinger foretaget gennem Fundamentets bookingsystem, hvor der dagligt registreres besøgstal og borgerhenvendelser. Der registreres uden brug af CPR-nummer, da Fundamentet vægter anonymitet højt. Ud fra disse optællinger har det derfor været muligt at fastsætte et relativt præcist estimat for det samlede antal borgere og enkeltstående henvendelser, som Fundamentet har fået i 2018 uden at bryde anonymitetsprincippet. Opgørelserne dækker også over det totale antal timer, som frivillige og ansatte har brugt i de tre forløb hos Fundamentet. Denne indsamling er foretaget af Fundamentets administration over hele året.

Der er dog en vis usikkerhed forbundet med opgørelsen af timer og antal personer, som enten har modtaget hjælp (borgere) eller lagt en indsats som frivillig. Det skyldes, at en væsentlig del af Fundamentets indsats består i at hjælpe nu og her uden at bruge tid på at oprette sager og beskrive detaljerede behandlingsforløb. Der er således et mørketal af borgere, som har modtaget kort og mere sporadisk hjælp, der ikke indgår i rapporten, da der ikke er foretaget aktivitetsoptællinger for denne gruppe. Rapporten har altså valgt en mere konservativ tilgang ved udelukkende at medtage de mere præcise optællinger for at minimere risikoen for en overestimering af effekterne.

Outcome

Data for outcome, dvs. de endelige effekter, som borgerne har oplevet, er opgjort ud fra spørgeskemabesvarelser fra et udsnit af borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet. Deres besvarelser anvendes, fordi borgernes egne opfattelser vurderes som den bedste indikator for, hvilke forandringer Fundamentet har skabt. Spørgeskemaerne giver således vigtig information om borgerne tilknytning til Fundamentet, hvilke problemer de har fået hjælp til at håndtere, hvor tilfredse de var med hjælpen og en indikation af, om de har søgt hjælp hos andre end Fundamentet. Spørgeskemaerne er udviklet af Lind Invest i samarbejde med Fundamentet og besvaret af borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet i 2018. Der er indsamlet i alt 52 besvarelser fra borgere. Svarprocenten ligger således på 23% (af det totale antal unikke borgere, som har modtaget hjælp hos Fundamentet).

DATA

Spørgeskemaerne er udsendt til samtlige borgere, som har været fast tilknyttet Fundamentet i løbet af 2018. Der er dog en risiko for, at de borgere, som ikke har besvaret spørgeskemaet ud fra en gennemsnitsbetragtning, har været dårligere stillet eller haft større udfordringer end dem som har besvaret spørgeskemaet. Besvarelsesne kan derfor på den ene side afspejle den forandring, som de bedre stillede borgere har oplevet, hvilket kan overestimere effekterne. Omvendt forventes det samtidig, at de stærkeste borgere – givet deres bedre udgangspunkt – ikke har samme mulighed for at opnå lige så markante positive forandringer. Dette kan potentielt føre til en underestimering. Det forventes derfor, at svarene i spørgeskemaundersøgelsen med rimelig præcision kan benyttes til at estimere, hvor stor en andel af det totale antal borgere (224 personer), som har fået hjælp og opnået en given forandring ved at komme hos Fundamentet. Hvis 30% af respondenterne angiver, at de har fået mere selvtillid, antages det således, at 30% af det totale antal borgere, som er kommet hos Fundamentet, har fået mere selvtillid.

Der er en række usikkerheder forbundet med spørgeskemabesvarelsesne, som det er nødvendigt at håndtere. Generelt er borgerne meget tilfredse med Fundamentets indsats og en stor del af de adspurgte har fået et stærkt tilhørsforhold til Fundamentet. Dette kan skabe et positivitetsbias, hvor borgerne potentielt overvurderer den effekt, som Fundamentet har haft på deres udvikling. Når en borger spørges ind til, om Fundamentet har hjulpet vedkommende i job, vil de således være mere tilbøjelige til at svare ja, når de i forvejen forbinder Fundamentet med noget positivt. Det kan være problematisk, hvis årsagen til, at de fandt et job også – og måske endda i højere grad – skyldes andre faktorer end Fundamentets indsats (fx hjælp fra familie, venner, det offentlige eller andre). Derudover kan det ikke udelukkes, at de stærkeste borgere, som har oplevet den største forandring, er mere tilbøjelige til at svare på spørgeskemaet. Det kan potentielt føre til en overestimering af Fundamentets indsats, da man i så fald ikke indfanger de tilfælde, hvor indsatsen ikke har haft den samme effekt. Det er ikke muligt at justere for dette, da der ikke findes et overblik over forandringerne for alle borgere. For at håndtere potentielle overestimeringer spørges borgerne dog ind til, hvorvidt de har fået hjælp fra andre venner, bekendte eller professionelle, og om de ville have opsøgt hjælp andre steder, hvis ikke de havde henvendt sig hos Fundamentet. Dette giver en indikation af hvor meget af outcome, som kan tilskrives Fundamentets indsats, og gør det muligt at trække de effekter fra, som skyldes hjælp fra udefrakommende. Disse tilretninger er beskrevet yderligere i rapportens beregningsafsnit.

BERETNINGER FRA BORGERNE

' JEG HAR FÅET HJÆLP TIL AT KOMME TIL PSYKOLOG, HVILKET HAR GJORT RIGTIG MEGET FOR MIG. JEG ER NU STARTET PÅ HF HVILKET JEG IKKE TÆNKTE JEG KUNNE FØR '

- MAND, 21 ÅR

' FUNDAMENTET GAV MIG DEN RAMME OM MIN HVERDAG JEG IKKE SELV KUNNE SKABE. JEG FIK OGSÅ MOD TIL AT TAGE ET FULDIDSJOB SELVOM KOMMUNEN VURDEREDE JEG SKULLE HAVE FLEKSJOB '

- MAND, 35 ÅR

' DET HAR OG BETYDER RIGTIG MEGET. JEG FØLER JEG HAR ET NETVÆRK JEG KAN KOMME TIL HVIS TINGENE ER UDE AF BALANCE. JEG KUNNE NOK IKKE KOMME IGENNEM MIN 10 KLASSE HVIS JEG IKKE FIK LEKTIEHJÆLP OG STØTTE '

- KVINDE, 25 ÅR

' AT JEG HAR FÅET HJÆLP TIL OVERBLIK, SOM JEG IKKE HAR HAFT
PGA VOLDSOM/LANGVARIG STRESS, STØTTE I PROCESSEN, HJÆLP TIL
KONTAKTEN TIL JOBCENTER OGSÅ IFT REGLER. GENEREL STØTTE OG
OPBAKNING, OGSÅ SOCIALT - INVITERET MED I FÆLLESSKAB. AT
NOGEN 'PASSER PÅ MIN RYG '

- KVINDE, 46 ÅR

'AT JEG HAR KUNNE VÆRE I MIG SELV, IKKE BEGYNDE PÅ
ET DECIDERET STOFMISBRUG, KUNNET FASTHOLDE MIN
TILKNYTNING TIL UDDANNELSE SAMT GIVET MENING OG
HÅB I MIT LIV IGEN'

- KVINDE, 66 ÅR

' FUNDAMENTET BETYDER FOR MIG AT JEG HAR ET STED AT TAGE HEN NÅR JEG
FØLER MIG ALENE, HVILKET HAR FYLDT MEGET ISÆR I DE PERIODER JEG HAR
VÆRET SYGEMELDT. DET HAR HJULPET MIG UD AF DEPRESSION OG ANGST BÅDE
VED AT KUNNE KOMME TIL PSYKOLOG OG MINDFULNESS, MEN OGSÅ FORDI DER
ER NOGLE AT SNAKKE MED, BÅDE ANSATTE OG ANDRE SOM HAR PRØVET DET
SAMME '

- KVINDE, 26 ÅR

INTERESSENER

"Omfanget af udfordringer og behov, som den enkelte borger har, varierer meget, og der er således også stor forskel på, hvilken værdi Fundamentet skaber for den enkelte borger"

Følgende afsnit lister de interessenter, som er involveret i Fundamentets indsats. Tabel 3 giver et samlet overblik over interessenterne, og hvordan de indgår i analysen.

Borgerne

Borgerne hos Fundamentet er centrale interessenter, da Fundamentets eksistensgrundlag består i at hjælpe dem. Omfanget af udfordringer og behov, som den enkelte borger har, varierer meget, og der er således også stor forskel på, hvilken værdi Fundamentet skaber for den enkelte borger. En stor andel af borgerne får et bedre fysisk og psykisk helbred, øger deres selvtillid og får bedre forudsætninger for at indgå i gode sociale relationer efter at have modtaget behandlinger hos Fundamentet. Andre får større økonomisk sikkerhed eller lyst til fx at søge job eller uddannelse, bl.a. fordi Fundamentet har afhjulpet stress ved at hjælpe med praktiske opgaver, som ellers ville være vanskelige at gennemføre for den enkelte borger. Det er således svært at sige noget generelt om den effekt, Fundamentet har på borgerne. Ved at opdele indsatsen efter de tre forløb (Borgerhjælpen, Behandlingsrummene og Forandringsrummene) er det muligt at lave en "grovsortering" i hvilke effekter, borgerne primært oplever i de enkelte forløb. Borgerne indgår derfor på outputsiden (gennem aktivitetsopgørelser) og på outcomesiden, hvor den værdi, som Fundamentet skaber for borgerne, opgøres. Tabel 3 illustrerer karaktertrækkene ved den typiske borger i de tre forløb.

Det er som nævnt væsentligt at huske, at Fundamentets indsats er helhedsorienteret, og at borgere ofte anvender alle tre tilbud, hvis der er behov for det. Inddelingen i de tre projekter er opgjort for at tydeliggøre for eksterne interessenter, hvordan Fundamentet hjælper borgerne. Den samlede effekt (og endelige SROI-ratio) beregnes ud fra den samlede indsats, som Fundamentet har leveret på tværs af de tre forløb, da dette giver det mest retvisende billede af den værdi, som Fundamentet skaber.

Borgernes familier og omgangskreds

Borgernes familier betragtes også som interessenter, da både den nære familie og omgangskredsen som helhed vil opleve effekterne og værdiskabelse, idet borgerne i Fundamentet forbedrer deres mentale og sociale velvære. Det gælder både borgernes ægtefæller, børn, forældre og nære venner. Denne gruppe er ikke taget med i den kvantitative analyse, da det ikke har været muligt at indsamle data eller mere specifik viden omkring effekten for denne gruppe.

De frivillige

De frivilliges indsats udgør en helt central del af Fundamentets virke, og der har i 2018 været tilknyttet 70 frivillige. Dette dækker over 50 frivillige professionelle behandlere, som yder psykoterapi, samtalerapi, fysioterapi, massage eller lignende til borgerne, afhængigt af behandlerens individuelle kompetencer og baggrund. Derudover har Fundamentet haft 20 frivillige i Café Fundamentet, hvor der skabes socialt samvær, fællesskaber og arrangementer og relationer dermed bygges.

De frivillige modtager ikke løn, men den tid, de investerer, er stadigvæk værdifuld for dem selv og samfundet - det er en såkaldt alternativomkostning. Denne omkostning betegner det økonomiske tab, de frivillige har ved at arbejde frivilligt i stedet for at tage et lønnet job. På den anden side oplever de frivillige en forbedret livskvalitet ved at arbejde frivilligt, og de får værdifulde erfaringer, som kan bruges i deres fremtidige erhvervskarriere⁶. De frivillige indgår således både som input-, output- og outcome. Inputtet består af deres tidsinvestering, outputtet af en samlet aktivitetsopgørelse for de timer, de har lagt hos Fundamentet, og outcome af forbedret livskvalitet og erfaringer ved at lave frivilligt arbejde.

TABEL 3 - KARAKTERISTIK AF TYPISKE BORGERE I DE TRE PROGRAMMER

BORGERE, SOM FÅR HJÆLP I BORGERHJÆLPEN	BORGERE, SOM FÅR BEHANDLING I BEHANDLINGSRUMMET	FORANDRINGSRUMMET
• Personer med små eller store problemer • Udsatte og sårbare • Hjemløse • Personer med gæld og dårlig økonomi • Personer med angst og sorg • Personer, der søger vejledning til arbejde og uddannelse	• Personer med fysiske skader og problemer • Personer med psykiske problemer • Personer, der muligvis ikke har råd til behandlinger	• Stor variation i deltagertype afhængigt af konkret aktivitet • Ofte personer med en stærk social og følelsesmæssig tilknytning til Fundamentet

Det offentlige

Det offentlige oplever en række værdifulde effekter af Fundamentets arbejde gennem lavere udgifter til behandlinger herunder lægebesøg, psykologtimer, fysioterapi og andre behandlingstilbud, som helt eller delvist betales af det offentlige. Derudover sparer særligt Borgerhjælpen Aarhus Kommune for sagsbehandlingstimer, og der skabes en økonomisk gevinst ved at enkelte borgere går fra overførselsindkomst til beskæftigelse. Denne effekt er estimeret og inkluderet i analysen. Det offentlige støtter også Fundamentet økonomisk: I 2018 modtog Fundamentet et tilskud på 788.500 kr. fra Aarhus Kommune. Det offentlige er derfor inkluderet både på input- og outcomesiden. Inputsiden dækker over tilskuddet. På outcomesiden opnår det offentlige de førnævnte økonomiske besparelser.

Private bidragsydere

Bidragsyderne indgår som interessenter på inputsiden, fordi de donerer penge til Fundamentet og er dermed – sammen med det offentlige tilskud – med til at sikre foreningens eksistens. Denne gruppe består af velgørende fonde, virksomheder og velhavende enkeltpersoner. Fundamentets indsats er som nævnt rettet mod udsatte borgere, hvorfor Fundamentet ikke skaber værdi for bidragsyderne. De indgår derfor kun på inputsiden i analysen. De private bidragsyders og fondes samlede donationer i 2018 lå på 3.221.800 kr.

Ledelse og ansatte

Denne gruppe er interessenter, fordi de sikrer den daglige drift og organisering af Fundamentets frivillige og de overordnede aktiviteter for borgerne, så de i sidste ende tilbydes den bedst mulige hjælp. Ledelsen og de ansattes løn indgår i Fundamentets regnskab og tæller således med på inputsiden. På outcomesiden medregnes de ansatte indirekte, idet deres indsats skaber den føromtalt værdi, som borgerne får ved at komme hos Fundamentet.

INTERESSEENTER

TABEL 4 - OVERSIGT OVER INTERESSEENTER

GRUPPE	EFFEKT	INKLUDERET I ANALYSE?
Borgere	Sparede fysiske og psykiske behandlinger, forbedret psykisk helbred, hjælp til praktiske udfordringer og bedre tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet.	Ja. Borgere indgår som output og outcome.
Borgernes familier og omgangskreds	Oplever afledte effekter, fordi familiemedlem eller bekendt har fået det bedre ved at komme hos Fundamentet.	Nej. Borgernes familier og omgangskreds indgår ikke i analysen.
De frivillige hos Fundamentet	Investerer tid og energi i Fundamentet, hvilket gavner borgerne. De frivillige oplever selv forbedret livskvalitet og får værdifulde erfaringer ved at udføre frivilligt arbejde.	Ja. Frivillige indgår både på input-, output- og outcome-siden.
Det offentlige	Bidrager med tilskud til organisationens drift og oplever økonomisk gevinst ved sparede udgifter til behandlinger og overførselsindkomster.	Ja. Det offentlige indgår både på input- og outcomesiden.
Private bidragsydere	Bidrager til at sikre Fundamentets eksistens med finansielle bidrag.	Ja. Private bidragsydere indgår som input.
Ledelse og ansatte	Sikrer den daglige drift og organisering af Fundamentet.	Nej. Ledelse og ansatte indgår indirekte i driftsudgifterne og den værdi de skaber for borgerne.

BEREGNING

"Et komplet overblik over input, output, outcome og tilretninger kan ses i bilag 1 under Impact Map"

I det følgende afsnit præsenteres input, output og outcome for Fundamentet i 2018, og der beregnes en SROI-ratio for Fundamentets indsats. Først vil inputtet blive opgjort, hvorefter Fundamentets output opdeles i Borgerhjælpen, Behandlingsrummene og Forandringsrummet.

Herefter værdiansættes output i outcomedelen, så den endelige SROI-ratio kan udregnes. Til sidst gennemføres en række sensitivitetsanalyser, som illustrerer, hvordan SROI-ratioen ændrer sig, hvis indsatsen eller rapportens antagelser ændres. Et komplet overblik over input, output, outcome og tilretninger kan ses i bilag 1 under "Impact Map". I bilag 2 under "Usikkerheder/antagelser" er analysens væsentlige usikkerheder og antagelser diskuteret.

INPUT

TID OG RESSOURCER BRUGT I FUNDAMENTET I 2018

Det største input kommer fra private donorer, fonde og Aarhus Kommune. Disse penge går til at dække Fundamentets driftsudgifter, herunder løn til ansatte, betaling af husleje, materialer samt ture og diverse arrangementer. Derudover indgår også mindre donationer, medlemskaber og ikke-finansielle donationer. Rapporten medtager kun de input, som faktisk er blevet brugt i 2018 (dvs. driftsomkostningerne), da disse udtrykker de reelle ressourcer, som er brugt på borgerne. Fundamentet har brugt alle donationerne i 2018, både pga. udvidelsen og flytningen til nye lokaler, som var forbundet med større udgifter. Dette hænger naturligvis også sammen med, at antallet af henvendelser fra borgere er steget markant, og at der derfor også ydes hjælp til flere udsatte.

Borgerne har et tidsinput, som i teorien kunne indregnes, da de kunne have brugt tiden andetsteds. Der er dog ifølge Office of the Third Sector konsensus om, at modtagernes tidsforbrug ikke medregnes i SROI-analysen. Dette er også den mest retvisende tilgang i dette tilfælde, da en stor del af de borgere, som kommer hos Fundamentet først har en værdifuld alternativomkostning, efter de har fået hjælp hos Fundamentet.

Frivillige har et tidsinput, og dette tidsforbrug skal omsættes til en finansiell værdi. Der er ikke konsensus om, hvordan dette tidsforbrug værdiansættes⁷. Som et estimat for den værdi, de frivillige opgiver ved at arbejde frivilligt, bruges den løn, de kunne have tjent i et lønnet arbejde ofte. Værdien kan også antages at være lig med deres værdiansættelse af fritid, men da dette er sværere at værdiansætte, så benyttes lønnen som estimat i analysen. Hos Fundamentet tæller de frivillige både uddannede behandlere og studerende, og derfor er alternativomkostningerne forskellige for de to grupper. For de studerende er alternativomkostningen 110 kroner i timen, da dette er den typiske timeløn for uaglært arbejde i Danmark⁸. De uddannede frivillige dækker over mange forskellige professioner og dermed også forskellige løn. Lønnen for de uddannede er estimeret til at være 200 kroner per time, hvilket vurderes at være et rimeligt gennemsnit for de forskellige professioner.

BEREGNING

TABEL 5 - INPUTS I FUNDAMENTET I 2018

INPUT		
INPUT	BESKRIVELSE	VÆRDI (DKK)
Finansielle donationer fra private donorer og fonde	Fundamentet har i 2018 modtaget større donationer fra en række privatpersoner og fonde.	3.221.800 kr.
Tilskud fra Aarhus Kommune	Aarhus Kommune har ydet tilskud til Fundamentet over en årrække. Her er den totale støtte for 2018 angivet.	788.500 kr.
Medlemskaber og mindre donationer	Fundamentet modtager også støtte gennem medlemskaber, hvor privatpersoner kan tilmelde sig og donere et beløb hver måned.	132.708 kr.
Frivilliges tid	Frivillige har i alt brugt 4.150 timer hos Fundamentet i 2018. Størstedelen af timerne (3.070 timer) er brugt af uddannede frivillige, mens de resterende timer (1.080) er brugt af ikke-uddannede (primært studerende herunder en praktikant). "Timeprisen" for uddannede sættes til 200 kr./timen og 110 kr./timen for ikke-uddannede.	732.800 kr.
TOTALE INPUT BRUGT I FUNDAMENTET I 2018		4.875.808 kr.

OUTPUT

AKTIVITETSOPGØRELSER FOR FUNDAMENTET I 2018

De samlede aktiviteter, som er gennemført i Fundamentet i 2018, anføres herunder. Aktiviteterne angives for de tre forløb Borgerhjælpen, Behandlingsrummene og Forandringsrummet.

Tabel 6 illustrer den samlede fordeling af borgere, frivilligtimer og ansattes timer, som er brugt på projekterne, drift/administration og værestedet.

TABEL 6 - OUTPUTS I FUNDAMENTET I 2018

OUTPUT			
PROJEKT	ANTAL BORGERE HJULPET	FRIVILLIGTIDER	ANSATTES TIDER
Borgerhjælpen	80	4.150	11.304
Behandlingsrummene	125		
Forandringsrummene	90		
Drift/administration	Ikke direkte borgerhjælp		
TOTAL	295* BORGERE	4.150 timer	11.304 timer

* Det samlede antal unikke borgere, som har fået hjælp er 224, mens det totale antal borgere i tabel 6 er 295. Det skyldes, at en række af borgerne har anvendt flere af tilbuddene.

BEREGNING

OUTCOME

VÆRDI SKABT AF FUNDAMENTET I 2018

I dette afsnit sættes der en monetær værdi på de aktiviteter, som er opgjort i outputdelen. Opdelingen mellem de tre forløb, og værestedet fastholdes indledningsvist, da de tre forløb har en række særtræk, som har forskellig værdi. Først angives bruttoværdien uden tilretninger, hvorefter effekten af Fundamentets indsats isoleres, så nettoværdien kan beregnes. Derefter kan den samlede SROI-ratio beregnes ud fra den samlede værdi, som er skabt. Den monetære værdifastsættelse kan overordnet opdeles i to typer:

1. Finansielle indikatorer

- VIVE udgav i 2018 en rapport⁹, som viser de offentlige omkostninger forbundet med forskellige grupper af socialt udsatte. Ud fra registerdata er det muligt at se, hvor mange udgifter staten har til personer med forskellige grader af social udsathed. Social udsathed er defineret ud fra otte grupper fra moderat psykisk lidelse til personer med psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet. Udgifterne til borgere dækker over sociale indsatser og ydelser under serviceloven, behandling i sundhedsvæsenet (både somatisk og psykiatrisk), overførselsindkomster, beskæftigelsesrettede indsatser samt retsvæsenet og kriminalforsorgen. Eventuel skattebetaling er fratrullet. Der er altså tale om en omfattende og meget præcis af-dækning af samtlige udgifter forbundet med socialt udsatte i Danmark. Det kan denne analyse benytte til at beregne offentlige besparelser opnået ved Fundamentets indsats.
- Værdiansættelsen af de frivillige og ansattes indsats tager udgangspunkt i aktivitetsopgørelserne fra Fundamentet. Værdiansættelsen af borgernes udvikling baserer sig på spørgeskemaundersøgelser af et udsnit af borgerne (dette er beskrevet i dataafsnittet).

2. Sociale værdier

- De timer, som frivillige og ansatte bruger på at hjælpe borgerne, skaber også en social værdi for borgerne, som skal tilskrives en monetær værdi. Her benytter rapporten data fra Social Value Bank¹⁰, som er et omfattende datasæt, hvor en række sociale værdier som fx det at have et socialt netværk, høj selvtillid eller fast bolig er værdiansat.
- Værdierne i Social Value Bank er fastsat gennem en lang række spørgeskemaundersøgelser af borgere i Storbritannien. Her kan man ved at isolere effekten af en given social værdi (fx det at have høj selvtillid eller fast bolig) observere forskelle i den gennemsnitlige indkomst for borgere med og uden en given social status (fx individer med hhv. lav og høj selvtillid eller hhv. hjemløse og personer med fast bolig). Ved at holde alle andre karakteristika konstant kan værdien af en given social værdi fastsættes, og man får den gennemsnitlige værdi af at have fx høj selvtillid eller fast bolig.
- Det antages, at værdierne for borgere i Storbritannien, kan benyttes direkte for borgere i Danmark, da de to lande er relativt ens både i forhold til udviklingsniveau, levestandard, velstand og kultur. Værdierne fra Social Value Bank omregnes fra Britiske pund til danske kroner med vekselkurs 8,37¹¹ og angives i analysen udelukkende i danske kroner for at lette fortolkningen af opgørelserne.

BEREGNING

TILRETNINGER

SR0I-metoden har fire typer af tilretninger, som benyttes til at isolere effekten af den indsats, som et givet projekt har:

- **Dødvægt:** Angiver, hvor stor en del af effekterne, som ville have fundet sted uden projektet. Disse trækkes fra, da de ikke kan tilskrives projektets indsats.
- **Forskydning:** Angiver, hvor meget af effekterne ved indsatsen, som erstattede andre effekter.
- **Tilskrivning:** Angiver, hvor meget af effekten, som skyldes bidrag fra andre organisationer eller mennesker. Dette skal trækkes fra for at få den isolerede effekt af projektet.
- **Aftagning:** Angiver, hvor meget af effekten, som aftager over tid. Denne rapport evaluerer Fundamentets indsats i 2018 og indeholder dermed ingen beregninger for den langsigtede effekt, som Fundamentet har på borgerne. Det har ikke været muligt at følge borgernes udvikling over tid, da tilknytningen til Fundamentet er anonym og relativt uformel. Derfor begrænser rapporten sig til at evaluere de effekter, som er observeret i 2018, og som kan estimeres med relativt stor sikkerhed. Der indgår således ingen aftagning af effekterne i denne rapport.

I de følgende afsnit beregnes outcome for borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet. Alle beregninger er foretaget med decimaler i regneark og herefter afrundet og ført ind i tabellerne i afsnittet herunder. Små afvigelser i udregningerne skyldes altså afrundinger.

BEREGNING

OUTCOME FOR BORGERE I FUNDAMENTET

Af de i alt 224 unikke borgere, som er kommet hos Fundamentet i 2018 er 151 borgere (71%) socialt udsatte. Social udsathed er ifølge VIVE et multidimensionelt fænomen, som er kendetegnet ved ” et komplekst samspil mellem sociale og helbredsmæssige problemer på forskellige livsområder. Det kan være et samspil mellem psykiske problemer, misbrugsproblemer, et dårligt fysisk helbred og et svagt socialt netværk” (VIVE 2018). Udsatheden kan opdeles i otte undergrupper, som er beskrevet i tabel 7. Ud fra spørgeskemabesvareelserne har det været muligt at påvise, hvilken gruppe af social udsathed de borgere, som er kommet i Fundamentet, tilhører.

Som det fremgår af tabel 7, er der ingen borgere i gruppe 3, 4 og 7 hos Fundamentet. Det skyldes ikke, at der ikke er nogle misbrugere, men at de borgere, som er kommet hos Fundamentet med et misbrug eller som hjemløs, også har andre sociale problemer og derfor indgår i fx gruppe 6 eller 8.

TABEL 7 - FOREKOMST AF SOCIAL UDSATHED BLANDT BORGERE I FUNDAMENTET I 2018

SOCIAL UDSATHED (VIVE 2018)	DEFINITION	OFFENTLIGE NETTO-UDGIFT, BORGER/ÅR	ANTAL BORGERE I FUNDAMENTET
1) Moderat psykisk lidelse	Let/moderat depression, svær depression, affektive lidelser, angstlidelser, svære belastnings- og tilpasningsreaktioner (fx PTSD), OCD, spiseforstyrrelser, ADHD, personlighedsforstyrrelser, adfærdsforstyrrelser	92.209 kr.	108 borgere
2) Svær psykisk lidelse	Skizofreni, skizotypisk sindslidelse, øvrige psykoser, mani og bipolar lidelse, borderline	258.993 kr.	9 borgere
3) Alkoholmisbrug	Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af brug af alkohol	78.890 kr.	-
4) Stofmisbrug	Opiat, hårde stoffer (fx kokain), hashmisbrug, misbrug af medicin	106.972 kr.	-
5) Hjemløshed	Måles af VIVE ved om personen har været indskrevet på herberg for hjemløse borgere (dvs. boformer efter servicelovens §110).	223.003 kr.	4 borgere
6) Psykisk lidelse med misbrug	Personer med psykisk lidelse (moderat eller svær) og misbrug (alkohol eller stof)	222.927 kr.	17 borgere
7) Misbrug med kompleksitet	Personer med misbrug (alkohol eller stof) og øvrig kompleksitet (hjemløshed, ubetinget fængselsstraf eller misbrugsrelateret fysisk lidelse)	228.747 kr.	-
8) Psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet	Personer med psykisk lidelse (moderat eller svær) og misbrug (alkohol eller stof) og øvrig kompleksitet (hjemløshed, ubetinget fængselsstraf eller misbrugsrelateret fysisk lidelse)	338.970 kr.	13 borgere
Øvrig befolkning	Borgere som ikke er socialt udsatte (negativ værdi pga. positivt nettobidrag via skat)	- 36.598 kr.	73 borgere
TOTAL ANTAL BORGERE			224 borgere
OFFENTLIG NETTOUDGIFT, BORGERE I FUNDAMENTET			18.663.792 kr.

BEREGNING

Udgifterne til den øvrige befolkning er negativ, da deres skattebetaling overstiger træk-
ket på offentlige ydelser. Det totale antal borgere er baseret på antallet i spørgeskema-
besvarelserne og herefter generaliseret til den totale population af 224 unikke borgere.
Den type borgere, som kommer hos Fundamentet, ville altså normalt være forbundet
med offentlig nettoudgift på knap 19 mio. kr. Her er den positive skattebetaling
medregnet fra de 73 borgere, som ikke er socialt udsatte.

Spørgsmålet er nu, for det første hvilken hjælp de ca. 151 socialt udsatte borgere og 73
øvrige borgere har fået, og for det andet, hvilken effekt hjælpen har haft på dem. Da
Fundamentets indsats er helhedsorienteret, er det vanskeligt at udpege én konkret
indsats, som har skabt forandring hos borgeren. De opnåede forandringer er derimod
et resultat af flere forskellige indsatser. En borger kan eksempelvis komme ind med
nakkesmerter, angst, rod i privatøkonomien og i øvrigt har vedkommende svært ved at
forstå en række dokumenter fra kommunen. Borgeren har derfor både fysiske smerter,
psykiske udfordringer og svært ved at overskue sin situation. Gennem økonomisk rådg-
ivning og praktisk hjælp til at forstå dokumenterne får vedkommende pludselig lettere
ved at overskue sin situation. Terapi gør det lettere at håndtere angsten og samtidig gør
de fysiske behandlinger det lettere at koncentrere sig og arbejde uden lange pauser. Alt
i alt er det med til at skabe en bedre livssituation for borgeren. Hvorvidt hvilket af de tre
forløb i Fundamentet, der hjalp, er svært at isolere. Var det den fysiske behandling der
gjorde udfaldet? Eller måske den praktiske rådgivning? Det er umuligt at vurdere (også
for borgeren selv) og højst sandsynligt skyldes forandringerne summen af de forskel-
lige indsatser.

For at kunne tilskrive den mest retvisende værdi af de forandringer, som borgerne
oplever indeles outcome-beregningerne i forandringer opnået i hhv. Behandlingsrum-
mene, Borgerhjælpen og Forandringsrummene. Som det fremgår af tabel 8, får
borgerne hjælp med forskellige ting i de tre forløb og disse forskellige indsatser udgør
isoleret set forskellige typer værdiskabelse, som skal beregnes. Herefter kan de sum-
meres for at give et billede af den samlede værdi af en helhedsorienteret indsats.

**TABEL 8 - INDSATSER OG AKTIVITETER SOM BORGERE HAR MODTAGET ELLER DELTAGET I HOS
FUNDAMENTET I 2018**

BEHANDLINGSRUMMENE	BORGERHJÆLPEN	FORANDRINGSRUMMET
• Terapeutiske samtaler - 52,4% • Massage - 40,5% • Akupunktur - 38,1% • Fysioterapi - 28,6%	• Bisidder til møder - 50% • At forstå breve og dokumenter fra det offentlige - 46,7% • At forstå rettigheder - 33,3% • At finde bolig - 16,7%	• Fællesspisning - 70% • Være en del af Fundamentets daglige fællesskab - 63% • Deltagelse på hold, fx fitness eller NADA - 51,9% • Ture ud af huset - 51,9%

BEREGNING

Tabel 8 viser resultater fra spørgeskemaundersøgelsen. Her fremgår det, at størstedelen af de borgere, som har fået hjælp i Behandlingsrummene har modtaget terapeutiske samtaler (52,4%), efterfulgt af massage og akupunktur. Af de borgere, som har benyttet Borgerhjælpen, har halvdelen haft en bisidder med til møder, mens en stor del også har fået hjælp til at forstå breve og dokumenter fra det offentlige eller forstå deres rettigheder. I Forandringsrummet er fællesspisning, det daglige fællesskab, relationer og ture ud af huset de primære aktiviteter.

FINANSIELLE INDIKATORER

Som man kunne se i tabel 8, er den hjælp, som borgere indikerer, at de modtager i Behandlingsrummene og Borgerhjælpen også ydelser, som borgere typisk modtager hos det offentlige. Den type hjælp er forbundet med udgifter for det offentlige som illustreret i tabel 7 (udgifterne fra VIVE's rapport). Ud fra spørgeskemabesvarelsene er det muligt at estimere, hvor mange der er kommet ud af social udsathed og dermed hvor mange udgifter Fundamentets indsats har sparet det offentlige.

Som illustreret i tabel 9, har 94 af de i alt 108 borgere med moderate psykiske lidelser fået afhjulpet én eller flere af de psykiske udfordringer, de havde, da de kom hos Fundamentet. For 60 af borgerne er det primært sket pga. den hjælp de har modtaget i Behandlingsrummene. For 17 borgere er det primært pga. indsatsen i Borgerhjælpen, mens 17 borgere har oplevet en positiv effekt ved både at komme i Behandlingsrummene og Borgerhjælpen. Udgiften til de i alt 94 borgere med moderate psykiske lidelser vil normalt være forbundet med offentlige udgifter på ca. 8,7 mio. kr. Derudover har

TABEL 9 - ANTAL UDSATTE BORGERE, SOM ER HJULPET UD AF SOCIAL UDSATHED I HHV. BEHANDLINGSRUMMENE, BORGERHJÆLPEN ELLER I EN KOMBINATION AF BEGGE INDSATSER

UDSATHED	TOTAL ANTAL UDSATTE FØR INDSATS	BEHANDLINGSRUMMENE	BORGERHJÆLPEN	KOMBINERET INDSATS	TOTAL ANTAL BORGERE HJULPET UD AF UDSATHED	UDGIFT SPARET (BRUTTO)
1) Moderat psykisk lidelse	108 borgere	60 borgere	17 borgere	17 borgere	94 borgere	8.738.576 kr.
2) Svær psykisk lidelse	9 borgere			4 borgere	4 borgere	1.115.662 kr.
3) Alkoholmisbrug						
4) Stofmisbrug						
5) Hjemløshed	4 borgere			4 borgere	4 borgere	960.628 kr.
6) Psykisk lidelse med misbrug	17 borgere	4 borgere			4 borgere	960.301 kr.
7) Misbrug med kompleksitet						
8) Psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet	13 borgere	4 borgere		4 borgere	8 borgere	2.920.357 kr.
Øvrig befolkning	73 borgere					
TOTAL ANTAL BORGERE	224 borgere	68 borgere	17 borgere	30 borgere	114 borgere	14.695.524 kr.

BEREGNING

Fundamentets indsats også fået 4 borgere ud af hjemløshed, 4 ud af svære psykiske lidelser, 4 ud af psykiske lidelser med misbrug og 8 borgere ud af psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet.

TILRETNINGER

Tallene i tabel 9 er bruttotal, hvor der ikke er taget højde for, at flere borgere også modtager hjælp fra fx deres egen læge, en kommunal sagsbehandler eller andre i periferen. Der skelnes ligeledes ikke mellem, om borgeren har fået afhjulpnet udfordringerne helt eller delvist. Det vil de følgende beregninger tage højde for, så effekten af Fundamentets indsats kan isoleres og nettoværdien beregnes.

I spørgeskemabesvarelserne har 68,6% angivet, at de har fået hjælp af en eller flere personer til de samme problemstillinger og udfordringer, som de har fået hjælp til hos Fundamentet. Dette er primært hjælp fra praktiserende læge (51%), psykolog (34%), en sagsbehandler ved kommunen (29%) samt venner (28,6%) og familie (26%). For at isolere effekten af Fundamentets indsats, skal den hjælp, som borgere har modtaget fra andre professionelle og bekendte, trækkes fra, da det ikke kan udelukkes at de har skabt den positive forandring, som borgerne oplever. Dødvægten fastsættes derfor til 68,6%, da det er sandsynligt, at en del af de effekter, som Fundamentet har skabt også kunne være opnået med hjælp fra dem. Der er ingen forskydning, da Fundamentets indsats ikke har erstattet andre effekter, som borgerne evt. oplever.

Tilskrivningen sættes til 10% da Fundamentet er et unikt tilbud, hvor størstedelen af borgernes udfordringer håndteres ét sted. Udover den hjælp, som er fratrullet med dødvægten, vurderes det altså, at det i høj grad er Fundamentets helhedsorienterede indsats, der bidrager til at skabe overblik og få udbytte af de andre tilbud, som borgere kan benytte ad hoc mens de kommer hos Fundamentet. Dette underbygges af resultaterne fra spørgeskemabesvarelserne hvor flere borgere indikerer, at Fundamentet netop er et trykt grundlag for hele livstiltværelsen, som hjælper til at håndtere udfordringer på flere forskellige fronter. Som nævnt er der ingen aftagning, da rapporten evaluerer indsatsen i 2018.

Efter tilretninger kan det altså konkluderes, at Fundamentet har sparet det offentlige for over 4.1 mio. kr. i diverse udgifter forbundet med offentlige services til udsatte borgere.

TABEL 10 - NETTOEFFEKT, FINANSIELLE VÆRDIER SKABT I BORGERHJÆLPEN OG BEHANDLINGSRUMMENE

NETTOEFFEKT						
OFFENTLIGE UDGIFTER SPARET	BRUTTO-EFFEKT	DØDVÆGT	FORSKYDNING	TILSKRIVNING	AFTAGNING	NETTO-EFFEKT
1) Moderat psykisk lidelse	8.738.576 kr.	68,6%	-	10%	-	2.469.522 kr.
2) Svær psykisk lidelse	1.115.662 kr.					315.286 kr.
5) Hjemløshed	960.628 kr.					271.474 kr.
6) Psykisk lidelse med misbrug	960.301 kr.					271.381 kr.
8) Psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet	2.920.357 kr.					
TOTALE OFFENTLIGE BESPARELSER	14.695.524 KR.					4.152.955 kr.

BEREGNING

SOCIALE VÆRDIER

Udover de finansielle værdier (i form af offentlige besparelser), som Fundamentets indsats over for socialt udsatte borgere har skabt, er der også en række positive sociale effekter, som borgere og frivillige opnår ved at komme hos Fundamentet. Ud fra spørgeskemabesvareelserne er de mest væsentlige effekter, som borgere oplever ved at komme hos Fundamentet, identificeret og derefter værdiansat med værdier fra Social Value Bank. Bruttoeffekten af de værdier som er skabt i hhv. Behandlingsrummene, Borgerhjælpen og ved en kombination af hjælp i de to forløb er angivet i tabel 11. Derudover skabes der også værdi i Forandringsrummet, og de frivillige får positive erfaringer ved at lave frivilligt arbejde. Antal borgere er afrundet i tabellen – i beregningerne er decimalerne fastholdt, hvorfor totalværdierne er baseret på de ikke-afrundede værdier.

TABEL 11 - BRUTTOEFFEKT, SOCIALE VÆRDIER SKABT I FUNDAMENTET I 2018

SOCIALE VÆRDIER	ANTAL BORGERE HJULPET	VÆRDI PR. ENHED	BRUTTOEFFEKT
BEHANDLINGSRUMMENE			
Mindsket depression og angst	69	307.731 kr.	21.209.796 kr.
Godt overordnet helbred	51	168.580 kr.	8.529.354 kr.
BORGERHJÆLPEN			
Mindsket depression og angst	22	307.731 kr.	6.628.061 kr.
Mulighed for lokal rådgivning	80	20.565 kr.	1.645.207 kr.
KOMBINERET HJÆLP I BEHANDLINGSRUMMENE OG BORGERHJÆLPEN			
Mindsket depression og angst	22	307.731 kr.	6.628.061 kr.
Mulighed for lokal rådgivning	26	20.565 kr.	531.528 kr.
Godt overordnet helbred	26	168.580 kr.	4.357.149 kr.
Ud af hjemløshed	4	179.126 kr.	771.621 kr.
FORANDRINGSRUMMET			
Medlem af social gruppe	47	15.485 kr.	722.610 kr.
Mulighed for lokal rådgivning	90	20.565 kr.	1.850.858 kr.
FRIVILLIGE			
Jævnlig udførelse af frivilligt arbejde	70	27.194 kr.	1.903.589 kr.
TOTAL BRUTTOEFFEKT			64.584.683 kr.

BEREGNING

Fundamentets indsats skaber i alt sociale værdier til borgerne for ca. 64,6 mio. kr. I Behandlingsrummene består det af mindsket depression og angst samt et bedre overordnet helbred, som opnås gennem fysiske og psykiske behandlinger. I Borgerhjælpen bidrager diverse rådgivning til at få styr på stressende faktorer som flytning, sagsforløb hos kommunen og økonomiske udfordringer. Muligheden for at få en bisidder giver bl.a. depressions og angstramte mulighed for at deltage i vigtige møder og overkomme deres psykiske udfordringer. I den kombinerede hjælp opnås de samme sociale værdier som i Behandlingsrummene og Borgerhjælpen. Derudover har den kombineret indsats hjulpet 4 ud af hjemløshed, hvilket også har en social værdi. Forandringsrummet er et socialt fællesskab, hvor borgere ligeledes har mulighed for at spørge ansatte og frivillige til råds.

Endelig skabes der værdi for de frivillige hos Fundamentet. I spørgeskemabesvarelsene indikerer de frivillige, at muligheden for at få praktisk erfaring med deres arbejdsområde er værdifuld, da det (særligt for studerende) kan styrke CV'et og dermed være gavnlig for den fremtidige jobsøgning. Derudover fremhæver flere også, at det frivillige arbejde med at hjælpe andre arbejde gør dem glade og giver nye perspektiver på tilværelsen.

TILRETNINGER

For at isolere effekten af Fundamentets indsatser på de sociale værdier skal der tages højde for at borgere også modtager hjælp fra andre. Som nævnt tidligere har 68,6% angivet at de også har fået hjælp af andre til de udfordringer, som de har fået hjælp til hos Fundamentet. I tabel 12 beregnes derfor igen 68,6% dødvægt og 10% tilskrivning af de tidligere nævnte årsager. 75% af de frivillige angiver, at de ville have været frivillige andre steder, hvis ikke de var det i Fundamentet, hvorfor dødvægten sættes til 75% for de frivillige.

Med tilretninger er den samlede sociale værdi, som skabes i Fundamentet, dermed ca. 17 mio. kr. I næste afsnit beregnes den endelige SROI-ratio for Fundamentets indsats i 2018.

BEREGNING

TABEL 12 - NETTOEFFEKT, SOCIALE VÆRDIER SKABT I FUNDAMENTET I 2018

NETTOEFFEKT						
SOCIALE VÆRDIER	BRUTTO-EFFEKT	DØDVÆGT	FOR-SKYDNING	TIL-SKRIVNING	AFTAGNING	NETTOEF-FEKT
BEHANDLINGSRUMMENE						
Mindsket depression og angst	21.209.796 kr.	68,6 %		10 %		6.659.876 kr.
Godt overordnet helbred	8.529.354 kr.					2.678.217 kr.
BORGERHJÆLPEN						
Mindsket depression og angst	6.628.061 kr.	68,6 %		10 %		2.081.211 kr.
Mulighed for lokal rådgivning	1.645.207 kr.					516.595 kr.
KOMBINERET HJÆLP I BEHANDLINGSRUMMENE OG BORGERHJÆLPEN						
Mindsket depression og angst	6.628.061 kr.	68,6 %		10 %		2.081.211 kr.
Mulighed for lokal rådgivning	531.528 kr.					166.900 kr.
Godt overordnet helbred	4.357.149 kr.					1.368.145 kr.
Ud af hjemløshed	771.621 kr.					242.289 kr.
FORANDRINGSRUMMET						
Medlem af social gruppe	722.610 kr.	68,6 %		10 %		226.900 kr.
Mulighed for lokal rådgivning	1.850.858 kr.					581.169 kr.
FRIVILLIGE						
Jævnlig udførelse af frivilligt arbejde	1.903.589 kr.	75 %		10 %		475.897 kr.
TOTAL NETTOEFFEKT						17.078.411 kr.

BEREGNING

UDREGNING AF SROI-RATIOEN

Dette trin består af de endelige SROI-udregninger. Da analysen ikke medregner fremtidige effekter, kan SROI-ratioen for 2018 udregnes ved at dividere det samlede nettooutcome med det samlede nettoinput. Nettoværdien for de finansielle indikatorer (4.152.955 kr.) plus nettoværdien af de sociale værdier (17.078.411 kr.) giver en total værdiskabelse på 21.231.366 kr.:

$$\text{SROI-ratioen udregnes på følgende vis: } \frac{21.231.366 \text{ kr.}}{4.875.808 \text{ kr.}} = 4,35$$

SROI-ratioen på 4,35 betyder, at der skabes værdi for Fundamentets interessenter for 4,35 kr. for hver 1 kr., der investeres i Fundamentet. Dette svarer til et afkast på 335% på en 1-årig investering.

TILBAGEBETALINGSPERIODE

Nogle SROI-analyser indregner effekter for en længere årrække. I disse analyser er det interessant at vide, hvornår den tilbagediskonterede værdi af de fremtidige effekter, overstiger det investerede beløb. For at finde ud af dette, kan der foretages en break-even-analyse, som finder frem til investeringens tilbagebetalingsperiode. I denne SROI-analyse er der ikke indregnet effekter efter det første år, hvilket overflødiggør en analyse af dette.

SENSITIVITETS-ANALYSE

SENSITIVITETSANALYSE

Som nævnt analysen igennem er der en vis usikkerhed i de forskellige estimater. For at kunne vurdere indflydelsen af at ændre på vigtige parametre i analysen, er der udarbejdet sensitivitetsanalyser, som skal klargøre, hvad der sker, hvis man ændrer en række centrale variable i udregningen.

I tabel 13 er sensitivitetsanalyserne samlet. Her er det illustreret, hvad der sker med den samlede SROI-ratio, hvis enten de finansielle indikatorer eller sociale værdier falder eller stiger (fra -50% til +50%). Indledningsvist er det beregnet for Borgerhjælpen, Behandlingsrummene, den kombinerede indsats, Forandringsrummet og de frivillige. Under "samlet" kan man se, hvad der sker, hvis hhv. alle indikatorer ændrer sig, de sociale værdier isoleret og de finansielle indikatorer isoleret.

Sensitivitetsanalysen viser, at Fundamentets indsats leverer et positivt afkast, selv hvis den værdi, som skabes, halveres. Det understreger, hvor værdifuld arbejdet er for interesserterne. Derudover viser sensitivitetsanalysen, at det er de sociale værdier, som udgør størstedelen af den skabte værdi og derfor også har størst betydning for den samlede SROI-ratio. Dette hænger naturligvis sammen med, at indsatsen netop er rettet mod at forbedre borgernes sociale velvære. Falder eller stiger den skabte sociale værdi, har det således en relativt stor effekt på SROI-ratioen sammenlignet med de finansielle indikatorer.

TABEL 13 - SENSITIVITETSANALYSE

PROCENTVIS ÆNDRING I ANTAL								
INDIKATORER		-50 %	-30 %	-10 %	RATIO	10%	30%	50%
	FINANSIELLE INDIKATORER							
	Behandlingsrummet og borgerhjælpen	3,93	4,10	4,27	4,35	4,44	4,61	4,78
	SOCIALE VÆRDIER							
	Behandlingsrummet	3,40	3,78	4,16	4,35	4,55	4,93	5,31
	Borgerhjælpen	4,09	4,19	4,30	4,35	4,41	4,51	4,62
	Kombineret hjælp	3,96	4,12	4,28	4,35	4,43	4,59	4,75
	Forandringsrummet	4,35	4,35	4,35	4,35	4,36	4,36	4,36
	Frivillige	4,31	4,33	4,34	4,35	4,36	4,38	4,40
	SAMLET							
	Hvis alle indikatorer ændrer sig	2,18	3,05	3,92	4,35	4,79	5,66	6,53
	Alle finansielle indikatorer	3,93	4,10	4,27	4,35	4,44	4,61	4,78
	Alle sociale værdier	2,68	3,35	4,02	4,35	4,69	5,36	6,03

ANDEN VÆRDISKABELSE

"Spørgeskemaundersøgelsen, forskning og erfaringer fra både borgere, frivillige og ansatte i Fundamentet viser, at udsatte borgeres forbedringer også smitter af på det nære miljø"

Gennem analyseprocessen er det blevet tydeligt, at Fundamentet også skaber mange effekter, som ikke direkte kan omsættes til en monetær værdi. Dette kan skyldes, at visse parametre er meget svære at kvantificere og måle, og at der ikke er indsamlet tilstrækkeligt data til at kunne inddrage alle grupper og effekter i udregningerne. Følgende gennemgår nogle af de områder, som ikke er målt, men som skaber værdi.

BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE

Værdien ved at borgere i Borgerhjælpen og Behandlingsrummene får en bedre tilknytning til arbejdsmarked og uddannelse har ikke været muligt at måle. Det formodes, at mange borgere, der henvender sig hos Fundamentet, efterfølgende får bedre forudsætninger for at forbedre deres livssituation og evt. senere opnå beskæftigelse eller komme i uddannelse. Dermed kan det forventes, at dem som allerede er i job eller uddannelse bedre kan fastholde job eller uddannelse. Det er svært at måle og indsamle data herom, hvorfor der ikke er fastsat en monetær værdi for dette i rapporten.

FAMILIE OG OMGANGSKREDS

Værdien for borgernes familie og omgangskreds er også svær at måle. Det vides fra spørgeskemaundersøgelsen, forskning og fra borgere, frivillige og ansatte i Fundamentet, at udsatte borgeres forbedringer smitter af på det nære miljø. Efterhånden som borgerne får bearbejdet deres psykiske og sociale problemer, kan de være mere aktive i sociale og samfundsmæssige sammenhænge, og det bliver nemmere at vedligeholde sociale netværk. Forældres trivsel og velvære har også en betydelig effekt på børnene, da udfordringerne påvirker børns trivsel – både i hjemmet, i skolen og blandt venner. Værdien af eventuelle forbedringer for borgernes nærmeste familie og venner er ikke inddraget i rapporten, da det ikke var muligt at indsamle herom.

FYSISKE SMERTER

Fundamentet hjælper også borgere med at få lindret fysiske smerter. En rapport fra Rådet for Socialt Udsatte viser, at socialt udsatte har flere sygdomme end gennemsnittet af danskerne¹². Gennemsnitslevealderen er lavere for socialt udsatte, og socialt udsatte mænd og kvinder kan derfor forventes at dø hhv. 19 og 17 år tidligere end deres jævnaldrende ikke-udsatte. Smerterne er ofte en medvirkende årsag til, at udsatte havner i en negativ spiral og ikke får løst andre problemer, og derfor er det en forudsætning for øvrige livsforbedringer at komme af med fysiske smerter. I denne SROI-rapport er de sparede offentlige omkostninger til disse behandlinger inkluderet, men værdien er endnu højere, end det der kan måles inden for en tidshorisont på ét år. Fundamentets arbejde kan være med til at forebygge fremtidige udfordringer og problemer. Uden den indsats ville flere borgere i fremtiden opleve negative effekter af deres nuværende problemer, og dermed også udgøre en større udgift for det offentlige.

SOCIALE VÆRDIER FOR ANSATTE

Analysen har ikke beregnet wellbeing effekter for de ansatte, som dermed ikke indgår på outcomesiden, da de får løn for at være der. Ifølge udtalelser fra de ansatte er det særligt givende at arbejde hos Fundamentet: Ansatte oplever, at de har en meget direkte og mærkbar positiv effekt på borgernes liv. Arbejdsindsats er derfor forbundet med en stor arbejdsglæde og motivation, og det er med til at øge de ansattes livskvalitet. Denne effekt er ikke indregnet i analysen, da det ikke har været muligt at fastsætte en monetær værdi for dette.

Fundamentet skaber en række ikke-målbare værdier for deres interessenter, hvoraf overstående er et udpluk af de væsentligste – der findes sandsynligvis flere. Dette indikerer, at SROI-ratioen i virkeligheden kan være højere, end den er fundet til at være i analysens konservative estimat.

KONKLUSION

"Analysen viser, at for hver 1 krone, der investeres i Fundamentet, skabes der 4,35 kroners værdi for borgerne og samfundet. Værdien skabes gennem øget livskvalitet og indkomst for borgerne, offentlige besparelser og øget livskvalitet for de frivillige"

SROI-analysens resultater viser, at Fundamentet skaber stor værdi for udsatte borgere, frivillige, ansatte og samfundet generelt. Baseret på analysens økonomiske beregninger kan det konkluderes, at for hver krone der investeres i Fundamentet, skabes der 4,35 kroners værdi for borgerne og samfundet. Værdien skabes gennem fysiske og psykiske behandlinger, rådgivning og sociale fællesskaber til aarhusianske borgere i Fundamentets tre forløb; Borgerhjælpen, Behandlingsrummene og Forandringsrummet. Det fører til offentlige besparelser, da de udsatte borgeres træk på det offentliges tilbud mindskes, efter de har fået hjælp hos Fundamentet.

Der er foretaget en række sensitivitetsanalyser for at tage højde for de forskellige parametres betydning for SROI-ratioen og usikkerheden forbundet med disse. Sensitivitetsanalyserne viser, at selv i tilfælde af at værdiskabelsen halveres, så skaber Fundamentet stadig positiv værdi for borgere og samfundet.

Udover den værdi, som er medregnet i SROI-analysen, er der også identificeret andre værdiskabelser, som det ikke har været muligt at sætte en monetær værdi på og dermed inkludere i værdiskabelsen og SROI-ratioen. Disse tæller bl.a. yderligere beskæftigelses- og uddannelseseffekter, bedre velvære for familie og venner som følge af, at deres nære har fået det bedre samt forebyggende arbejde med fysiske og psykiske sygdomme.

Resultatet af analysen indeholder en række usikkerheder, da det har været nødvendigt at bygge beregningerne på en række antagelser og gennemsnitsbetragtninger. Analysen har gennemgående valgt en konservativ tilgang til databehandlingen, og derfor vurderes det, at resultaterne udtrykker en minimumsværdi for Fundamentets indsats. Generelt peger alle konklusioner i analysen - herunder selve SROI-ratioen, sensitivitetsanalyserne og opgørelsen over anden værdiskabelse - i samme retning, hvilket understøtter analysens konklusion og den positive SROI-ratio. Dette viser, at Fundamentet bidrager med en vigtig indsats for dets interessenter, og at det er en god investering for samfundet at støtte Fundamentets indsats.

BILAG 1

IMPACT MAP

	TRIN 1	TRIN 2			
INTERESSETER	FORANDRING	INPUTS		OUTPUTS	OUTCOME/ EFFEKT
Borgere i Behandlingsrummene	Mulighed for at få forskellige fysiske og psykiske behandlinger	Tid	0	- 125 brugere af tilbuddet	- Finansielle besparelser i form af mindre træk på offentlige ydelser - Social værdi: Mindsket depression og angst - Social værdi: Godt overordnet helbred
Borgere i Borgerhjælpen	Mulighed for at få hjælpe med diverse praktiske udfordringer og bisidderhjælp	Tid	0	- 80 brugere af tilbuddet	- Finansielle besparelser i form af mindre træk på offentlige ydelser - Social værdi: Mindsket depression og angst - Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning
Borgere i Forandringsrummet	Får socialt netværk og bliver en del af et fællesskab hvor det er muligt at få gode råd	Tid	0	- 90 brugere af tilbuddet	- Social værdi: Medlem af social gruppe - Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning
Frivillige	Hjælper borgere og oplever selv wellbeing effekter ved frivilligt arbejde	Tid	732.800 kr.	- 4150 timers hjælp ydet	- Social værdi: Frivilligt arbejde
Det offentlige (Aarhus Kommune og staten)	Reducerede velfærdsudgifter og gevinster ved øget beskæftigelse	Tilskud	788.500 kr. (Aarhus Kommune)	- 224 Aarhusianske borgere hjulpet	- Sparede udgifter til psykiske og fysiske behandlinger - Sparede sagsbehandlingsomkostninger - Øgede skatteindtægter
Private donorer og fonde	Bidrager med finansielle inputs og sikrer Fundamentets eksistens	Donationer	3.221.800 kr.		

BILAG 1

IMPACT MAP

TRIN 3							
INTERESSETER	INDIKATOR	ANTAL	USIKKERHED	FINANSIEL PROXY	PRIS PER ENHED	KILDE	BRUTTOVÆRDI
Borgere i Behandlingsrummet	Borgere ud af moderat psykisk lidelse	60	Antallet af personer er beregnet ud fra spørgeskemabesvarelser fra borgere som er kommet i Borgerhjælpen, Behandlingsrummene eller Forandringsrummet. Der er derfor en vis usikkerhed forbundet med at inferere fra spørgeskemabesvarelserne (hvor 23% har svaret) til den totale population af borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet. Disse usikkerheder er uddybet i data-afsnittet.	Værdier fra VIVE's (2018) rapport over offentlige udgifter til socialt udsatte borgere	92.209 kr.	VIVE (2018)	5.532.540 kr.
	Borgere ud af psykisk lidelse m. misbrug	4			222.927 kr.		891.708 kr.
	Borgere ud af psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet	4			338.970 kr.		1.355.880 kr.
	Social værdi: Mindsket depression og angst	69		Social værdi fra Social Value Bank	307.731 kr.	HACT (2018)	21.209.796 kr.
	Social værdi: Godt overordnet helbred	51			168.580 kr.		8.529.354 kr.
Borgere i Borgerhjælpen	Borgere ud af moderat psykisk lidelse	17	De sociale værdier er baseret på beregninger af personer fra Storbritannien. Derfor kan der være en vis usikkerhed ved at sammenligne med personer i Danmark, selvom de to lande meget ens ift. levestandard og priser.	Værdier fra VIVE's (2018) rapport over offentlige udgifter til socialt udsatte borgere	92.209 kr.	VIVE (2018)	1.567.553 kr.
	Social værdi: Mindsket depression og angst	22		Social værdi fra Social Value Bank	307.731 kr.	HACT (2018)	6.628.061 kr.
	Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning	80			20.565 kr.		1.645.207 kr.
Borgere som modtager kombinationshjælp i Borgerhjælpen og Behandlingsrummene	Borgere ud af moderat psykisk lidelse	17		Værdier fra VIVE's (2018) rapport over offentlige udgifter til socialt udsatte borgere	92.209 kr.	VIVE (2018)	1.567.553 kr.
	Borgere ud af svær psykisk lidelse	4			258.993 kr.		1.035.972 kr.
	Borger ud af hjemløshed	4			223.003 kr.		892.012 kr.
	Borgere ud af psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet	8			338.970 kr.		2.711.760 kr.
	Social værdi: Mindsket depression og angst	22		Social værdi fra Social Value Bank	307.731 kr.	HACT (2018)	6.628.061 kr.
	Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning	26			20.565 kr.		531.528 kr.
	Social værdi: Godt overordnet helbred	26			168.580 kr.		4.357.149 kr.
	Social værdi: Ud af hjemløshed	4			179.126 kr.		771.621 kr.

Trin 3 fortsætter på side 41...

BILAG 1

IMPACT MAP

	TRIN 3 (fortsat)						
INTERESSETER	INDIKATOR	ANTAL	USIKKERHED	FINANSIEL PROXY	PRIS PER ENHED	KILDE	BRUTTOVÆRDI
Borgere i Forandringsrummet	Social værdi: Medlem af social gruppe	47	Antallet af personer er beregnet ud fra spørgeskemabesvarelser fra borgere som er kommet i Borgerhjælpen, Behandlingsrummene eller Forandringsrummet. Der er derfor en vis usikkerhed forbundet med at inferere fra spørgeskemabesvarelserne (hvor 23% har svaret) til den totale population af borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet. Disse usikkerheder er uddybet i data-afsnittet.	Social værdi fra Social Value Bank	15.485 kr.	HACT (2018)	722.610 kr.
	Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning	90			20.565 kr.		1.850.858 kr.
Frivillige	Social værdi: Frivilligt arbejde	70		Social værdi fra Social Value Bank	27.194 kr.	HACT (2018)	1.903.589 kr.
Det offentlige (Aarhus Kommune og staten)	Samlede offentlige besparelser opnået pga. Fundamentets indsats (summen af finansielle indikatorer)	114 borgere	De sociale værdier er baseret på beregninger af personer fra Storbritannien. Derfor kan der være en vis usikkerhed ved at sammenligne med personer i Danmark, selvom de to lande meget ens ift. levestandard og priser.	Værdier fra VIVE's (2018) rapport over offentlige udgifter til socialt udsatte borgere	Varierer med grad af socialt udsathed	VIVE (2018)	14.695.524 kr.

BILAG 1

IMPACT MAP

	TRIN 4						TRIN 5
INTERESSEENTER	EFFEKT	BRUTTOVÆRDI	DØDVÆGT	FOR-SKYDNING	TIL-SKRIVNING	AFTAGNING	NETTO-EFFEKT
Inputs	Driftsudgifter	4.143.008 kr.					4.143.008 kr.
	Frivilliges tid	732.800 kr.					732.800 kr.
Borgere i Behandlingsrummene og Borgerhjælpen (finansielle indikatorer)	1) Ud af moderat psykisk lidelse	8.738.576 kr.	68,6 %		10 %		2.469.522 kr.
	2) Ud af svær psykisk lidelse	1.115.662 kr.					315.286 kr.
	5) Ud af hjemløshed	960.628 kr.					271.474 kr.
	6) Ud af psykisk lidelse med misbrug	960.301 kr.					271.381 kr.
	8) Ud af psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet	2.920.357 kr.					825.293 kr.
Borgere i Behandlingsrummene	Social værdi: Mindsket depression og angst	21.209.796 kr.	68,6%		10 %		6.659.876 kr.
	Social værdi: Godt overordnet helbred	8.529.354 kr.					2.678.217 kr.
Borgere i Borgerhjælpen	Social værdi: Mindsket depression og angst	6.628.061 kr.	68,6 %		10 %		2.081.211 kr.
	Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning	1.645.207 kr.					516.595 kr.
Borgere som modtager kombinations-hjælp i Borgerhjælpen og Behandlingsrummene	Social værdi: Mindsket depression og angst	6.628.061 kr.	68,6 %		10 %		2.081.211 kr.
	Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning	531.528 kr.					166.900 kr.
	Social værdi: Godt overordnet helbred	4.357.149 kr.					1.368.145 kr.
	Social værdi: Ud af hjemløshed	771.621 kr.					242.289 kr.
Borgere i Forandringsrummet	Social værdi: Medlem af social gruppe	722.610 kr.	68,6 %		10 %		226.900 kr.
	Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning	1.850.858 kr.					581.169 kr.
Frivillige	Social værdi: Frivilligt arbejde	1.903.589 kr.	75%		10%		475.897 kr.
Det offentlige (Aarhus Kommune og staten)	Samlede offentlige besparelser opnået pga. Fundamentets indsats (summen af finansielle indikatorer)	14.695.524 kr.	68,6%		10%		4.152.955 kr.

BILAG 2

USIKKERHEDER OG

ANTAGELSER

Analysen af Fundamentet er baseret på en række antagelser, som påvirker resultaterne. Der er desuden usikkerheder forbundet med beregningerne og dataindsamlingen. Nedenfor er antagelserne beskrevet og det er klargjort, hvordan de kan påvirke analysens resultater. Se også tabel 13 med sensitivitetsanalyser, som beskriver, hvad der sker med SROI-ratioen, hvis effekten påvirkes positivt eller negativt.

▲ POSITIVE EFFEKTER	▼ NEGATIVE EFFEKTER
SOCIALE VÆRDIER I analysen måles effekterne ved, at borgerne har fået et bedre psykisk og fysisk helbred, formået at blive gældfri mv., og disse effekter er målt med sociale værdier fra Social Value Bank. Værdierne er beregnet ud fra en omfattende analyse af en stor gruppe respondenter i Storbritannien over mere end 20 år og antages derfor for at være valide estimater. Det er antaget i denne analyse, at de sociale værdier i Storbritannien er sammenlignelige med Danmark, fordi de to lande er ens på mange punkter. Hvis det viser sig, at værdierne er højere i Danmark, så vil det øge de sociale værdier for borgerne hos Fundamentet og dermed vil SROI-ratioen stige.	SOCIALE VÆRDIER Som tidligere nævnt er det antaget, at de sociale værdier beregnet for Storbritannien er sammenlignelige med Danmark. Hvis det viser sig, at værdierne er lavere i Danmark, vil well-being-effekterne falde for borgerne hos Fundamentet og SROI-ratioen vil falde.
DØDVÆGT Der er i analysen inkluderet dødvægt for outcome, hvilket gør det muligt at isolere den effekt, som Fundamentet har haft på borgerne. Med andre ord medregnes der kun den værdiskabelse, som Fundamentet kan tilskrives, mens den del af effekten som kan være opstået på anden vis trukket fra. Dermed taget der højde for, at en del af borgerne ville have opnået de samme forbedringer hos eksempelvis andre hjælpeorganisationer, gennem behandlinger i det offentlige eller på egen hånd. For de frivillige er det antaget, at en del af dem ville have fundet et andet frivilligt arbejde og dermed opnå wellbeing-effekter andetsteds. Dødvægten er fastsat ud fra spørgeskemabesvarelser fra borgerne og de frivillige. Hvis det viser sig, at dødvægtene er overestimeret i besvarelserne, vil det betyde, at mere af effekten vil kunne tilskrives Fundamentet og dermed vil SROI-ratioen stige.	DØDVÆGT Der er usikkerhed ved dødvægtene for outcome. Dermed er det også muligt, at dødvægtene er underestimeret, således at Fundamentet ikke har skabt så meget værdi som beregnet. Dette vil få SROI-ratioen til at falde.
TILSKRIVNING Ligesom for dødvægt, er der usikkerhed ved antagelsen om tilskrivning. Hvis det viser sig, at tilskrivning er overestimeret, betyder det, at mere af effekten vil kunne krediteres Fundamentet og det vil få SROI-ratioen til at stige.	TILSKRIVNING Hvis det kan påvises, at en større del af de effekter, som borgerne har oplevet skyldes andre indsatser end Fundamentets, vil SROI-ratioen falde. Tilskrivningen kan altså være underestimeret og dermed kan SROI-ratioen til at falde hvis dette er tilfældet.
ANDEN VÆRDISKABELSE I analysen har det været nødvendigt at ekskludere nogle elementer, da det ikke har været muligt at måle værdien af disse. Dette er uddybet i afsnittet "Anden værdiskabelse". Hvis det var muligt at inkludere flere elementer ved at måle værdien af disse, så vil det påvirke SROI-ratioen positivt.	SAGSBEHANDLINGSTIMER Det er i analysen antaget, at alle sagsbehandlingstimer i Borgerhjælpen har været en besparelse for det offentlige. Da det ikke er opgjort præcist hvad alle timer i Borgerhjælpen er brugt på har det ikke været muligt at undersøge nærmere om alle timerne svarer til hjælp man kan få i det offentlige. Hvis det viser sig, at nogle af timerne i Borgerhjælpen har været opgaver, som ikke kunne klares offentligt, betyder det, at den offentlige besparelse bliver mindre og at SROI-ratioen vil falde lidt.
	DATA Der er ofte statistisk usikkerhed forbundet med dataindsamling – især som følge af en begrænset stikprøvestørrelse, hvilket kan mindske stikprøvens repræsentativitet for det samlede antal borgere som har været hos Fundamentet. Som nævnt er der en risiko for, at der ud fra en gennemsnitsbetragtning er flere "stærke" borgere, som har svaret på spørgeskemaet. Hvis det var muligt at få en større stikprøve, ville vi vide mere om stikprøvens repræsentativitet og hvordan det eventuelt påvirker data. Der er forsøgt at tage højde for denne usikkerhed ved at lave sensitivitetsanalyser.

BILAG 3

REFERENCER

- 1 Fundamentet [2018]. Om os
<http://fundamentet.org/om-os/> (23/7 2018)
- 2 Nicholls, J. et al. (2012), "A Guide to Social Return on Investment", SROI Network
- 3 Social Value UK (2018). Report database. <http://www.socialvalueuk.org/report-database/> (18/7 2017)
- 4 Andersen, Lotte Bøgh, Kasper Møller Hansen & Robert Klemmensen, 2. udg. (2012). Metoder i Statskundskab, Hans Reitzels Forlag
- 5 Løntjek (2018). Mindsteløn i Danmark – ofte stillet spørgsmål.
<https://lontjek.dk/lon/mindsteløn> (23/8 2018)
- 6 Segal, J. og Lawrence Robinson (2017). Volunteering and its Surprising Benefits.
<https://www.helpguide.org/articles/work-career/volunteering-and-its-surprising-benefits.htm> (20/7 2017)
- 7 Arvidson, M. et al. (2013), "Valueing the social? The nature and controversies of measuring social return on investment (SROI)", Voluntary Sector Review, Vol 4, No. 1
- 8 Jobpatruljen (2018). Lønsatser butik.
<http://www.jobpatruljen.dk/lonsatser/butik/> (20/8 2018)
- 9 VIVE (2018). Socialt udsatte borgeres brug af velfærdssystemet, samfundsøkonomiske aspekter.
<https://www.vive.dk/da/udgivelser/socialt-udsatte-borgeres-brug-af-velfaerdssystemet-6999/> (23/4 2019)
- 10 HACT (2014). Measuring the Social Impact of Community Investment: A guide to using the Wellbeing Valuation Approach.
www.hact.org.uk (20/8 2018)
- 11 PoundSterling Live (2019). Historical rates for the GBP/DKK currency conversion on 01 January 2018.
<https://www.poundsterlinglive.com/best-exchange-rates/british-pound-to-danish-krone-exchange-rate-on-2018-01-01> (23/4 2019)
- 12 Strøbæk, Leise, Michael Davidsen og Pia Vivian Pedersen (2017). Socialt udsattes dødelighed og brug af sundhedsvæsenet, Rådet for socialt udsatte.
http://www.udsatte.dk/dyn/resources/Publication/file/8/88/1501665194/socialt-udsattes-doedelighed-og-brug-af-sundhedsvaesenet_endelig-version-17.-juli-2017.pdf (23/8 2018)

SOCIAL RESPONSIBILITY I LIND INVEST

INDLEDT AF
HENRIK LIND I

2012

ANTAL
PROJEKTER

06

TOTAL BELØB AF
DONATIONER I 2018

1.835.000 KR.

An aerial, monochromatic photograph of a cityscape. In the foreground, there are several large, multi-story buildings with many windows. In the middle ground, a tall, modern clock tower with a circular clock face is prominent. The background shows more city buildings and a hazy horizon. The overall tone is muted and professional.

TILGANG

Vores tilgang til Socialt Ansvar er katalytisk og proaktiv. Tilgangen er baseret på commitments til projekterne, hvor vi indgår et langvarigt samarbejde, der skaber langsigtede forandringer for personer, som projekterne hjælper.

Derfor er det essentielt for os, at de ressourcer, som vi investerer i sociale projekter, har maksimal indflydelse for målgruppen, og det er vigtigt, at vi objektivt kan måle effekten af projekternes indsatser for at påvise værdien, der bliver skabt for personer og for samfundet.

VORES ENGAGEMENT

FEM KRITERIER

- 1 Langsigtet effekt
- 2 Klart definerede målsætninger
- 3 Organisatorisk struktur
- 4 Omkostningseffektiv
- 5 Effektmåling

SOCIAL RETURN ON INVESTMENT =

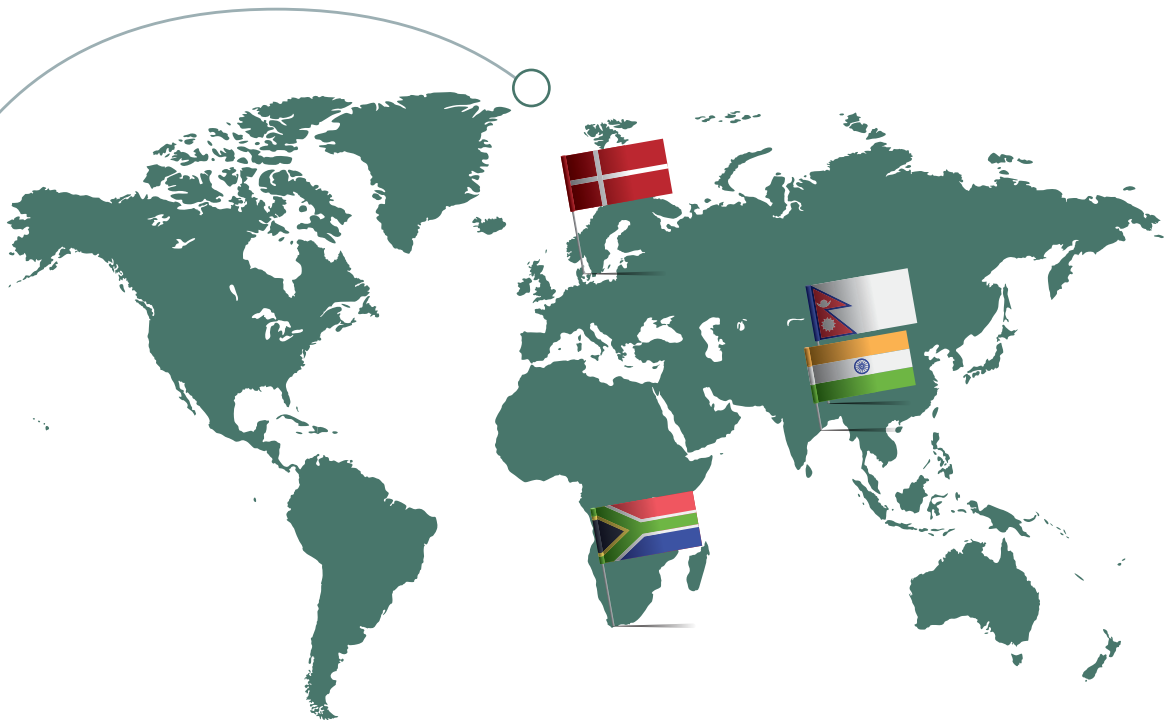
Værdi skabt af projekt
Investering i projektet

6.271.521 DKK

UDDELT TOTALT SIDEN 2012

VORES ENGAGEMENT

Fundamentet
Baseret i Aarhus

Where Rainbows Meet
Baseret i Cape Town

Gallo Kriserådgivning
Baseret i Aarhus

WAWCAS
Baseret i Nepal

Little Big Help
Baseret i Kolkata

Center for Social Nytænkning
Baseret i Aarhus

Lind Invest ApS
Værkmestergade 25,
niveau 14
DK-8000 Aarhus C

info@lind-invest.dk
www.lind-invest.dk

LIND INVEST